

Cserhátszentiván 2026

**A Cserhátszentivániak 16. Világtalálkozója
2026. június 27-én,**

a falu névadójának szentelt templom török
hódoltság utáni újraépítésének 267-ik,
az új templom felszentelésének 84.
és a falu írásos említésének 761. évfordulóján

A kép jobb oldalán a Pelecke domb oldalában látszik a régi templom tornya a temetőben

Írta és szerkesztette
Dr. Szalay Ferenc

Virágzó cseresznyefa, mint egy menyasszony fehér ruhában,
Cserhátszentiván 2026 április 15.én.
Sajnos a kemény májusi fagy elvitte az ígéretes termést.

Cserhátszentiván 2026

**A Cserhátszentivániak 16. Világtalálkozója
2026. június 27-én,**

a falu névadójának szentelt templom török
hódoltság utáni újraépítésének 267-ik,
az új templom felszentelésének 84.
és a falu írásos említésének 761. évfordulóján

CSERHÁTSZENTIVÁN

Írta és szerkesztette
Dr. Szalay Ferenc

Tartalomjegyzék	Oldal
Belső borító.....	1
Tartalomjegyzék	2
Előszó	4
15. Világtalálkozó (VT15).....	
VT15 Beszámoló	7
VT15..Előkészületek.....	11
VT15..Érkezés és regisztráció	14
VT15 A szentmise	23
VT15 Műsor a templomban. Szavalatok és zenei produkció	33
VT15 Koszorúzás a temetőben	45
Az evangélikus harang megáldása	
VT15 Megemlékezés a zsidó temetőben	49
VT15 Ebéd.....	50
VT15 Gyermekrajzok megtekintése, megbeszélése	53
Az emlékfá elültetése és növekedése.....	62
Az alföldről új lakó érkezett, aki méhészt	68
Filep Xavér orgonakoncertje 2025. július 11-én	70
Filep Xavér második orgonakoncertje 2025. szeptember 5-én	74
Veterán autók versenye és bemutatója 2025. július 26-án	80
Három esemény a templomban 2025. szeptember 14-én.	
Elsőáldozók. 25 éves házasság megújítása. Vox humana kórus koncertje	87
Gyermekként a szocializmusban. Murányi Gyula történelmi visszaemlékezése	100
Jászárokszállási zeneiskolások táborozása az Angyalkertben	116

Események az Angyalkertben. 10 éves visszatekintés	118
Az angyalkert vendégei. Rákoskeresztúri óvodások környezeti nevelése.....	121
Túra a Fügő-kőhöz 2025 húsvétkor	125
Őszi koszorúk készítése	138
A Milestone Intézet visszatérő táborozása az Angyalkertben	143
Karácsonyváró ünnepség 2025. december 13-án	147
„Karácsonyi csoda” novella felolvasása	153
Életképek 2025-2026	158
Végre megjött a hó.....	166
Elhunyt Balás István, a falu legidősebb férfi lakója	176
Húsvéti készülődés 2026	182
Húsvéti locsolás 2026	187
Májális az Angyalkertben 2026. május.1.	191
Gyerekek Cserhátszentivánon. Aszfaltfestés.....	208
Dr. Gerhard-Kotroczó Ágnes bemutatkozó írása	211
Cserhátszentiván és a világháló	214
Cserhátszentivánért Alapítvány	216
Köszönetnyilvánítás.....	218
Meghívó a 17. Világtalálkozóra (2027. június 26)	219
Impresszum, jegyzet	220

Előszó 2026

Sorozatban immár a tizenhatodik „sárga könyvet” tartja kezében a kedves olvasó, ami mindig június utolsó szombatján, a falu védőszentjének és névadójának, Keresztelő Szent Jánosnak az ünnepén, a török hódoltság után az ő tiszteletére újjáépített templom 1759. évi felszentelésének évfordulóján, a Cserhátszentivániai Világtalálkozója alkalmából jelenik meg. A könyv borítóján szereplő évszám most is a megjelenés évét jelöli, a tartalom azonban a két találkozó közötti, tehát júniustól júniusig tartó időszakot öleli fel.

A könyv tartalma most is igen színes és gazdag. Részletesen beszámolunk a 15. világtalálkozó eseményeiről, a szentmiséről, a temetők katolikus, evangélikus és izraelita sírjainál tett megemlékezésekről, az ebédről, a gyermekrajzkiállításról. A világtalálkozó eseményeiről szóló beszámolókat VT15-mal jelöltem. 2025-ben is a templomkertben volt a sikeres, jó hangulatú találkozó. Köszönet Bokros Levente plébánosnak.

A világtalálkozóknak és a „sárga könyvnek” egyik nagy értéke, hogy nemcsak a távoli vagy közeli rokonok találkozását teszik lehetővé, hanem azt is, hogy új kapcsolatok jöjjenek létre, új barátságok szövődjenek.

Persze nem lehet elhallgatni a falu gondjait sem, köztük a lakosság öregedését és fogyását. Szerencse, hogy sok házat eladtak, rendbe is hozták, de a vevők általában nem laknak állandóan itt. Mégis örülni kell, hogy a házakat felújítják, a kerteket többnyire gondozzák. Vannak, akik rendszeresen jönnek, minden hétvégéjüket itt töltik.

Örülök, hogy többen küldtek írást az életükről, munkájukról, és a faluhoz kötődő eseményekről. Köszönet érte. Öröm látni, hogy a gyerekek, a következő generáció tagjai között hogyan szövődnek barátságok. Mindez bizakodásra ad okot.

Sok beszámolót adok közre. Bemutatjuk a falu új lakóját, aki méhész, s aki az Alföldről érkezett. Örömmel közlöm dr. Gerhard Kotroczó Ágnes bemutatkozó írását és Konnerth Zita cserhátszentiváni életképek című összeállítását.

Külön köszönöm Konnerth Zita írását a húsvéti előkészületekről, Cservölgyiné dr. Urbán Erika beszámolóját a húsvéti locsolkodásról, valamint a batyus majálisról

A templomban több emlékezetes esemény volt az orgona koncertektől kezdve az elsőáldozásokon, a 25 éves házasság után a párkapcsolat megáldásán túl, a Vox Humana énekkar és a Jászárokszallási Zeneiskola diákjainak koncertjéig.

Beszámolunk a veterán autók versenyéről, bemutatójáról.

A Függő-kőhöz tett közösségerősítő túráról is kaptunk beszámolót.

Több fejezet is bizonyítja, hogy az Angyalkert tábor milyen fontos szerepet játszik a falu életében, s hogy idegenforgalmi szempontból is milyen nagy értéket képvisel. Köszönet érte.

Beszámolót adunk közre a falu legidősebb férfi lakójának temetéséről, aki itt született, és itt is élte életét 93 éves korában bekövetkezett haláláig.

Akár egy történelemtankönyvben is helye lenne Murányi Gyula visszaemlékezésének, aki hitelesen számol be életének első 18 évéről 1967-ig. Várjuk a folytatást.

A képek az emlékezet mankói. Most is számos színes fénykép került a könyvbe, amelyeken sokan fedezhetik fel saját magukat, rokonaikat, ismerőseiket. A sorozat könyveit összehasonlítva jól láthatjuk a gyermekek növekedését, és a felnőtteken az idő múlását. A könyvek sikerét mutatja, hogy még a találkozó után is sokan kérnek példányt rokonaik, barátaik részére.

A gyerekek fejlődéséhez hasonlítható a temetőben, az első találkozó alkalmával elültetett vadgesztenye emlékfa növekedése, amit az évenként készült fényképeken is jól lehet látni. Most már 16 éves.

Bár lehetett volna több is, decemberben és januárban végre megjött a hó, amiről Pintér Nikolett és Kánya Gábor küldött remek fényképes beszámolót.

Arra biztatok mindenkit, hogy ha van olyan élménye, története, dokumentuma, ami közérdeklődésre tarthat számot, juttassa el hozzám, hogy a következő kiadványba beszerkesztve közkinccsé tehessek. Már nem újdonság, hogy ez a könyv a világhálón is olvasható: <http://cserhatszentivan-konyv.felabor.hu>.

Itt is, de a könyv végén külön is köszönetet mondok mindazoknak, akik közvetlenül vagy közvetve hozzájárultak ennek a kiadványnak a megjelenéséhez. Kiemelten megköszönöm Andorkó Ferenc technikai segítségét és külön Lancz Edina lektori munkáját.

Kellemes időtöltést, a lokálpatrióta értékek megőrzését és gyarapítását kívánom minden kedves olvasónak.

Cserhatszentiván, 2026. június 1.

Dr. Szalay Ferenc
professor emeritus
Cserhatszentiván díszpolgára
Budapest-Cserhatszentiván
szalay.ferenc@szemmelweis.hu

VT15. Cserhátszentivániaiak 15. Világtalálkozója

Összefoglaló beszámoló

Sikerrel, jó hangulatban zajlott le a cserhátszentivániaiak 15. világtalálkozója 2025. június 28-án szombaton, 186 résztvevővel a templomkertben.

Miért június utolsó szombatján? És miért világtalálkozó? Mert ez a nap van legközelebb a falu névadójának, Keresztelő Szent Jánosnak az ünnepéhez. Világtalálkozó, mert régebben sok, a faluból elszármazott és leszármazott, rokon és barát jött el Európa országaiból és a tengerentúlról is. Sajnos azóta sokan elköltöztek az égi Cserhátszentivánba. Hagyománytiszteletből megtartottuk a világtalálkozó megnevezést. Az idén nagy örömünkre köszönthettük a tengerentúlról Dr. Murányi Siraky Anna orvosnőt, akinek a nagyapja, Siraky Pál Cserhátszentivánból vándorolt ki az 1930-as években, s aki Dél-Amerikában, Argentínában, Buenos Airesben született és most Mexikóban él. Tehát valóban világtalálkozó volt az idén.

A találkozó előkészítése részben általános szervezési, részben technikai feladatokat jelentett. Előző nap a sátrak felállítását, az étkezési asztalok és padok elhelyezését egy lelkes önkéntes csapat, Cservölgyi Zoli és családja, Cservölgyi Szabolcs és a mindig vidám Ludmán László végezte Murányi Gyula (Gyuszi) felügyelete mellett. Sok résztvevőre számítottunk, ezért a templom bal és jobb oldalán is el kellett helyezni a padokat. Szükség is volt rájuk.

A résztvevők érkezéskor, a 9 órakor kezdődő regisztráció során kaptak egy nyakba akasztható névtáblát, egy zöld textúrák szatyrot és abban a hagyományos, Cserhátszentiván 2025 című sárga könyvet, amit Szalay Ferenc professzor Cserhátszentiván díszpolgára szerkesztett, s ami az elmúlt év eseményeit, és sok információt tartalmaz a falu életéről.

A regisztrációt kedves, vidám csapat végezte Dr. Boruzs Mariann bírónő vezetésével, aki mellett fáradtathatatlanul dolgozott két leánya, Petra és Maya, valamint Cservölgyi Szabolcs.

A helyszínről annyit, hogy Bokros Levente plébános munkájának köszönhetően megújult a templomkert, gyönyörűek a virágok, különösen szépek a tornác korlátján sorakozó muskátlik. A templom virágokkal való feldíszítését Noskó Gizinek és Sándor Józsefné Noskó Erzsébetnek (Bözsike) köszönjük.

A szentmisét Levente atya mutatta be. Prédikációja most is igen emberi, szívhez szóló volt. Nem a szószerűről, hanem a hívek mellől, a két padosor közül beszélt. Ministránsa Banai Bulcsú volt. A templomban telt ház volt, hat padot kellett behozni, hogy a hívek le tudjanak ülni. A kántori szolgálatot most is Langstadler Zsoltné nyújtotta.

A szentmise után a templomban nagyszerű kulturális program következett.

Vörös Kornél 9 éves iskolás Jászfényszaruból, akinek a nagymama Gyürky Mária régi cserhátszentiváni család sarja, remek szavaltat, Békés Márton „Tornaóra” című versét adta elő nagyszerű átéléssel. Óriási sikert aratott. Ezután a 11 éves Lakatos Artúr Frank szavaltatát jutalmazta nagy tapssal a közönség a „Miért üresek mostanában a postaládák” című vers remek előadásáért.

Ezután zenei program következett. Cservölgyi-Urbán Nándor 10 éves tanuló furulyajátékát zenetanára, Tóth Péter, a Pásztói Rajeczky Benjámin zeneiskola oktatója kísérte. Köszönet érte.

Szabó Tímea felkonferálását követően Vácról az Obsitos dalárda és Labdarózsa dalkör adott kitűnő koncertet. A vegyeskar programjában népdalok, katonadalok, operarészletek is szerepeltek. Az énekkar egyik jeles tagja és vezetője, Szabó Mária gyermekkorának cserhátszentiváni emlékeiről beszélt.

Megemlítjük még, hogy a korábbi évekhez hasonlóan Kalász Tamás és együttese autentikus népzenevel örvendeztette a résztvevőket. Az egész találkozó idején fáradhatatlanul muzsikáltak.

Következett az ebéd, amit most is Fodor László zagyvaszántói zöldségkerekedő és családja készített. Nagy sikere volt a kitűnő töltött káposztának és a káposztás cvekedlinek (káposztás kocka, tészta). A káposztás tésztához a pirított káposztát Majerszky Gyulának, a zagyvaszántói Éden étterem tulajdonosának köszönjük. A húanyagot a Hatvanban is működő Apci Hús Mintabolt tulajdonosának, Klajzovics Ferencnek köszönjük. Köszönjük a Petőfibánya Pékségnek, személy szerint Kiss Imrének a kitűnő pogácsákat.

Az édes és sós süteményeket a vendégek hozták. Ásványvízről és üdítőitalokról Murányi Gyula gondoskodott. A kánikulai nagy melegben nagy szükség is volt ezekre.

Új színfolt volt az alföldről ideköltözött méhész, Vancsik Zoltánné bemutatója. Számos méhészeti terméket, különböző liofilizált gyümölcsökkel ízesített mézeket lehetett kóstolni és vásárolni, de sikere volt a méhviaszból készült kedves gyertyáknak is. Nagyon jók voltak a fia, Vancsik Zoltán által készített kis fa dobozkák, amelyeken a Cserhátszentiván felirat és a falu címere volt látható. A kisebb mézes üvegek éppen belefértek.

A nagy kánikulai melegben kevesebben ugyan, de felmentünk a katolikus temetőbe, ahol a régi templomtorony falán a 15 évvel ezelőtt, az első világtalálkozó alkalmával létesített emléktáblán elhelyeztük a megemlékezés koszorúját (Szabó János és Bocsor Ede koszorúztak), majd meghallgattuk Thuránszky István béri tiszteletes szavait, aki megáldotta az 1863-ban öntött, épségben megőrzött evangélikus harang új helyét, a temetőben, a ravatalozó előterében.

Az izraelita temetőbe is elmentünk, ahol a zsidó szokásokat tiszteletben tartva nem virágokat, hanem köveket helyeztünk el a Memento Mori emlékműnél. A temetőhöz vezető út és a sírkert szépen le volt takarítva, köszönet érte.

A találkozó egyik fénypontja a gyermekrajz-kiállítás megtekintése és értékelése, közös megbeszélése volt. A gyerekek a rajzokban őszintén kifejezik magukat, elmondták, hogy miért választották az adott témát. A program Szalay Ferenc moderálásával zajlott, s minden alkotó kapott egy-egy banánt Fodor László ajándékaként.

Ezután már csak a nagytakarítás, az installáció felszámolása volt hátra, amit aznap este és másnap Cservölgyi Zoli és fia Szabolcs, Litauszki Zoltán, valamint Noskó Gizella (Gizike) és Sándor Józsefné Noskó Erzsébet (Bözsike) végzett.

Emlékezetes, nagy sikerű rendezvény volt a világtalálkozó, amelynek a közösségépítő ereje nagy, s amely tovább öregbíti Cserhátszentiván jó hírét.

A következő oldalakon a találkozót bemutató fényképeket láthatjuk, amelyeket Andorkó Ferenc és én, azaz Dr. Szalay Ferenc készítettem.

Bízunk abban, hogy jövőre, 2026. június 27-én újra találkozhatunk.

A beszámolót összeállította

Dr. Szalay Ferenc
professor emeritus
Cserhátszentiván díszpolgára
Budapest-Cserhátszentiván

VT.15. Az előkészületek

A találkozó előkészítése egyrészt általános szervezési, másrészt technikai feladatokat jelentett. Előző nap a sátrak felállítását, az étkezési asztalok és padok elhelyezését lelkes önkéntes csapat, Cservölgyi Zoli és családja, Cservölgyi Szabolcs és a mindig vidám Ludmán László végezte Murányi Gyula (Gyuszi) felügyelete mellett. Sok résztvevőre számítottunk, ezért a templom bal és jobb oldalán is el kellett helyezni az asztalokat és a padokat. Szükség is volt rájuk.

A plébánia épülete előtt már állnak az új sátrak, és fel vannak állítva az asztalok és a padok. A tornác oszlopai között szépek a muskátlik.

Az összecusukható sörasztalok és padok felállítás. Cservölgyi Szabolcs, édesapja, Cservölgyi Zoltán és Ludmán László a fényképeken.

Murányi Gyuszi, a találkozó fő szervezője két ifjú társaságában figyelte az előkészületeket.

Vidám család. Solti Mónika, Ludmán László és Zozó az előkészületi napon a templom melletti garázs ajtaja előtt.

Megérkezik Gyürky Marika, régi cserhátszentiváni család sarja. Megnézi, hogy hol lesz másnap a regisztráció, hova kerülhetnek az ajándéktárgyak. A padon az unokája ül, aki másnap szavalni fog.

VT.15. Érkezés és regisztráció

A résztvevők érkezéskor, a 9.00 órakor kezdődő regisztráció során kaptak egy nyakba akasztható névtáblát, egy zöld textúrás szatyrot és abban a hagyományos, Cserhátszentiván 2025 című sárga könyvet, amit Szalay Ferenc professzor, Cserhátszentiván díszpolgára szerkesztett, s amely az elmúlt év eseményeit és sok információt tartalmaz a falu életéről.

A regisztrációt kedves, vidám csapat végezte Dr. Boruzs Mariann bírónő vezetésével, aki fáradtathatatlanul dolgozott két leányával, Petrával és Mayával, valamint Cservölgyi Szabolccsal. Folyamatosan sok munkájuk volt, mert végül 186 résztvevő adatait rögzítették. Akik már korábban részt vettek a találkozón, azoknak csak ellenőrizni kellett az adatait, készen volt a nyomtatott névtáblájuk, de az új résztvevőkkel több dolog volt, mert felírták a neveket, az elérhetőséget, hogy ha jövőre is jönnek, akkor már készen legyen mindez.

A regisztrációs asztal a (egy?) garázs előterében, oldalt nyitott térben, fedél alatt volt. Szerencsére nem esett, de az árnyékos helyen munkálkodni jó volt. Mellettük Kalász Máté és zenekara játszott egész nap autentikus népzene. A helyszínről még annyit, hogy Bokros Levente plébános munkájának köszönhetően megújult a templomkert, gyönyörűek a virágok, különösen szépek a tornác korlátján sorakozó muskátlik. A templom virágokkal való feldíszítését Noskó Gizinek és Sándor Józsefné Noskó Erzsébetnek (Bözsike) köszönjük.

A regisztráció alkalmával mindenkit kedvesen, mosolyogva fogadtak, ami különösen jól esett a visszatérő résztvevőknek. Volt, amikor kisebb sor alakult ki és várni kellett, de ilyenkor kellemes, baráti beszélgetéssel gyorsan telt az idő, senki sem volt ideges. Az egész találkozót jó hangulat jellemezte.

Akik a regisztrációt végezték. Balról Cservölgyi Szabolcs
Cserhátszentivánról, Pummer Petra és édesanyja Dr. Boruzs Mariann
bíróról Budapestről.

Az asztalon a névtáblák, a nyakpántok és az összesítő ívek.

A résztvevők egy-egy csoportja.

Érkeznek a résztvevők. Bal oldalon látszik a hozzájárulást gyűjtő doboz.

A résztvevők egy csoportja. Öröm, hogy több gyermek is látható. A nagyobbak biztosan emlékeznek majd az eseményre.

A kedves kézműves ajándékokból befolyó pénzzel is a találkozót támogatták a vendégek. A képen Sramkóné Gáspár Izabella.

Kalász Tamás és együttese autentikus népzenet játszott

Fáradhatatlanul muzsikáltak egész nap, játékuk sok örömet okozott.

A kép jobb oldalán szemüvegben Pummer Maya, aki szintén segített a regisztrációban a testvére, Petra mellett.

Rimócról hozza a süteményeket Percze Istvánné Margit, férje, Percze István és leányuk, Percze Anikó. Jobb oldalon Pummer Maya.

Cservölgyi Zoltán, Dr. Gerhard Kotroczó Ágnes és középen kislánya,
Dézi

Rózsaszín sapkában Litauszki Janka.

Fényes László és felesége, Fényes Edit valamint három gyermekük:
Mihály, Márton, Boldizsár.

A plébánia ajtajában Lakatos Péter Ábel, felesége, Konnerth Zita és
Bokros Levente plébános

Gyülekeznek a résztvevők az új sátor alatt.

Sátor a plébánia épülete előtt.

A plébániafolyosó párkányán szépen gondozott, gyönyörű muskátlik sorakoznak.

VT.15. A szentmise

A Mária születésének szentelt, cserhátszentiváni Kisboldogasszony templomban 11.00 órakor kezdődött a szentmise, amit Bokros Levente plébános mutatott be. Ministránsa is volt az ifjú Banai Búlsú személyében. A templom zsúfolásig megtelt, hat pótpadot kellett behozni, hogy a hívek leülhessenek. Még így is voltak, akik hátul álltak.

A plébános atya szokásának megfelelően most sem a szószékről tartotta a szentbeszédet, hanem elől, a padsorok között, közvetlenül a hívek mellett mondta el gondolatait. Igen intellektuális, közvetlen, a híveket megszólító, az alkalomhoz illő, nem túl hosszú szentbeszédet mondott. Sokan járultak a szentáldozáshoz. Az énekeket az elektromos orgona mellől Langstadler Krisztina kántor vezette.

A hívek megtöltötték a padsorokat.

A szentmisét Bokros Levente plébános mutatta be. Lent a bal oldali képen a plébános atya jobb oldalán és a jobb oldali felvételen Banai Bulcsú ministráns.

A szertartás jellegzetes pillanatai

Bokros Levente plébános a szentbeszédét szokásának megfelelően most sem a szószékről, hanem közvetlenül a hívek mellett, a padsorok közül tartotta.

A jobb oldali képen Landstadler Krisztina kántor

A szentáldozás mozzanatai.

*Jobb oldalon a lenti kép:
A legfiatalabb áldozó, Lakatos
Artúr Frank, aki tavaly volt
elsőáldozó*

Az elcsendesülés percei

Az alkalomhoz illő szentbeszédet nagy figyelemmel hallgatják.

Pillanatképek a szentmiséről

Gyerekek és felnőttek a szentmisén
29

Bakayné Noskó Gizella sekrestyés. A falióra mutatja, hogy máris kezdődik a szentmise. A virágdíszítést testvérével, Erzsivel készítették

A könyörgést Szabó Mária cserhátszentiváni születésű énekes, a Váci Labdarózsa dalkör szólistája és Bokros Levente atya, plébános olvassa.

Látszik, hogy tele volt a templom. A pótszékeken és padokon is ültek, sőt hátul még álltak is.

A szentmise után a templomlépcsőn. A jobb oldali lenti fényképen Siraky Attiláné Judit polgármesterné látható.

Ite missa est.

A szentmise véget ért, menjetek békével.

VT.15. Műsor a templomban

Gyerekek szavalatai, furulya szóló zongorakísérettel,
Vácról az Obsitos Dalárda és a Labdarózsák Dalkör tagjai
énekeltek

A szentmise után mindenki ott maradt a templomban, mivel bent hűvösebb volt, mint kint a kánikulai forróságban, másrészt nagyszerű kulturális műsor következett mindenki örömére. Itt a szavalatok és a zenei produkciók is jobban érvényesültek, mintha azok kint a szabadban lettek volna, és nem volt szükség extra erősítő technikára.

A program a következő volt:

Vörös Kornél (9 éves) szavalata
Békés Márta: Tornaóra

Lakatos Artúr Frank (10 éves) szavalata
Varró Dániel: Miért üresek mostanában a
postaládák?

Obsitos Dalárda és a Labdarózsák Dalkör (Vác)
vegyes kar programjában népdalok, katonadalok,
opera részletek szerepeltek.

Cservölgyi Nándor (10 éves) furulya játéka,
zongorán kísért Tóth Péter a Pásztói Rajeczky
Benjámín zeneiskola tanára

-

Vörös Kornél (9 éves) Jászárokszállásról érkezett Cserhátszentivánra nagymamájához Gyürky Máriához, aki egy régi, az 1700-as években, a törökök kiűzése után visszatért, azóta itt élő cserhátszentiváni család sarja

Békés Márta: Tornaóra

Jaj, nem! A Laci bácsi nem bírja, ha tornaórát mondunk.

Testnevelésóra. Ő pedig a testnevelő.

Kirángatom a testnevelés zsákomból a testnevelés gatyámat és a mindig büdös testnevelés cipőmet.

Berohanok a testnevelés terembe és beállok a testnevelés sorba.

Persze én vagyok az utolsó, a méretem miatt.

Erre a 45 percre feje tetejére áll a világ.

Az összes tanár csupa szépre, jóra neveli a lelkünket.

De a testnevelő a testünket helytelenségekre kényszeríti.

Például iskolakör. Kerüljünk iskolát?

– Hát persze, hogy szúr az oldalunk.

– Nem véletlen, hogy a Ricsinek ez mindig megy.

Aztán magasugrás.

– Minek? Hogy a kerítésen be tudjunk ugrani?

– Távolugrás, hogy minden tilos helyre elérjünk, és egy árok ne lehessen akadály.

– Kötél és rúdmászás.

– Ha nagyok leszünk, könnyen, biztonságosan tudjunk betörni tízeleteres házba az ereszcatornán?

– Kötélhúzás?

– Ahelyett, hogy megegyeznénk, két pártra szakadunk, és direkt az ellenkező irányba rángatjuk azt a szerencsétlen kötelet. Hát hova jutunk?

– Szekrényugrás. Na, ezt végleg nem értem.

– *Miért rontsak neki a saját kezemen átrepülve egy szekrénynek, amit csak és kizárólag ezen az órán neveznek szekrénynek.*

Igazából egy csámpás, kipárnázott trapéz alakú hokedli. Ki is lehetne kerülni, de a testnevelés órán minden ésszerű dolog meg van tiltva.

– *Macskaugrás, tigrisbukfenc, pókfoci. Hát hol élünk?*

– *A testnevelés, a becsületes és kövér gyermek rémálma, meg a soványaké, meg az alacsonyaké, meg a gyengéké, és hogy álmodtalanoké. Meg az okosoké. És a Ricsi. Pont a Ricsi a követendő példa.*

Vörös Kornél a verset bátran, hangosan szavalta visszaadva a vers játékos humorát. Hosszan tartó nagy taps volt a jutalma

Lakatos Artúr Frank (10 éves) a nyarakat és sok hétvégét töltött itt szüleivel Cserhátszentivánon. Tavalgy kartonból elkészítette a templom nagyszerű makettjét, amit a világtalálkozó akkori résztvevői megcsodálhattak.

Most Varró Dániel versét szavalta el.

Miért üres a postaláda mostanában?

*Nem tudom, hogy mostanába
Mért üres a postaláda.
Megy az ember oskolába,
Belekukkant, belenéz:
Se képeslap, se levél.*

*Postás bácsi, mondja, drága,
Hol csatangol mostanába?*

*Új ficsúrok, asszonykák
Nekem, kérem, azt mondták,
Mostanába más a módi,
Nem divat már futni-lótni.*

*Én hallgattam az intelmekre,
Felköltöztem az internetre.*

*Untam is már lótni-futni,
Meg hát aztán, tetszik tudni,
Délutánra általában
Átkozottul fáj a lábam.*

*Mer' azelőtt minden háznál
Személyesen kinn termettem -
Mostan moccanom se köll, hogy
Itt lakok az internetben.*

*Azóta a levelek
Nem hevernek kupacban,
Levél helyett üzenet,
Bélyeg helyett kukac van.*

*Lábom nem fáj, még ha fáj is,
Létezésem virtuális.*

*A nevem is más lett, rám a
Régi név már nem illett,
Nem hívnak már Gálnak, Pálnak,
Hanem hívnak Emilnek.*

*Emil bácsi, tiszteletem,
Jött-e ma is tiz levelem?
Jött, Varró úr, izengettek
Nem is tizen, tizenketten.*

*Írt a Babaarcu Démon
(Egy szívnek, mi olvadékony,
Sokat jelent az a pár szó),
Írt a Büdös Pizsamázó,*

*Írt a Bús, Piros Vödör
(Kit szomju fájdalom gyötör),
Írt a híres Paca cár,
Írt a nagy Zsiráfmadár,*

*Írt a kék szemü, daliás Luk gróf
(Mind a két füle mazsolás kuglóf),*

*Írt Szösz néne (igen, ez ő),
Írt a Devizalevelező,
Írt a Csálé és az Egyenes
(Egyik email, másik sms),
Elefánt úr s a többi állat,*

*Egyet én írtam magának,
Mert múltkor a címzés, kérem,
Rossz volt tízből nyolc levélen,
Elgépelte, tiszta rosszak,
Azt a nyolcat visszahoztam.*

Lakatos Artúr Frank a szavalat előtt Dr. Szalay Ferenc kérdésére válaszolva, elmondta, hogy melyik verset és miért azt választotta.

Lámpaláznak nyoma sem volt. A közönség élvezettel hallgatta a nagyon is aktuális verset. Nem maradt el a nagy taps.

Cservölgyi Nándor (10 éves) már tavaly is szépen furulyázott. Azóta igen sokat fejlődött. Bátor kiállással két darabot adott elő. Zongorán tanára, Tóth Péter a Pásztói Rajeczky Benjámín Zeneiskola oktatója kísérte, aki harmadik éve tanítja Nándit.

Az első darab Ránki György „Széki csúrdöngölő” műve volt, amit a szerző 1991-ben jelentetett meg.

Ezt követte Elton John „Can You Feel the Love Tonight” (Érzed már a szív szavát?) című darabja, amely az 1994-ben megjelent Disney film, az Oroszlánkirály című mesefilm betétdalaként vált ismertté.

A hallgatóság nagy tapsal köszönte meg a remek előadást.

Tóth Péter a Pásztói Rajeczky Benjámín zeneiskola tanára, aki zongorán kísérte tanítványát Cservölgyi Nándit.

Nem maradt el a jutalom, a nagy taps.

Szabó Tímea konferálta fel a váci **Obsitos Dalárda és a Labdarózsák Dalkör** programját, amelyben népdalok, katonadalok, opera részletek hangzottak el. A női kar mellett a férfiak is szépen énekeltek, és voltak darabok, amelyekben együtt daloltak. Ilyen volt például Verdi Nabucco című operájából a híres, „Mint a fecske.” kezdetű rabszolga kórus.

Öröm volt hallgatni a szép, a vidám és a szomorú népdalokat, a huncut katonadalokat és Kodály Zoltán Hány János című operájának részleteit.

Az énekesek szép egyenruhát, egyen-nyakkendőt viseltek, amint az a fényképeken jól látszik.

Az előadás után Szabó Tímea riportot készített az énekkar egyik énekesnőjével, aki életének első 19 évét Cserhátszentivánon töltötte és aki a karnagy felesége, sőt Tímea keresztanyja.

Varga Ferenc karnagy Szabó Tímea kérésére bemutatja az együttest.

A vegyes kar Vácról. Bal oldalon nők, a Labdarózsák Dalkör, jobb oldalon a férfiak, az Obsitos Dalárda tagjai. A templom kitűnő akusztikája segítette a zenei produkciók befogadását.

Fent: Szabó Tímea és Szalay Ferenc nem a kottát olvassák, hanem vidáman azt beszélnek meg, hogy milyen program következik.

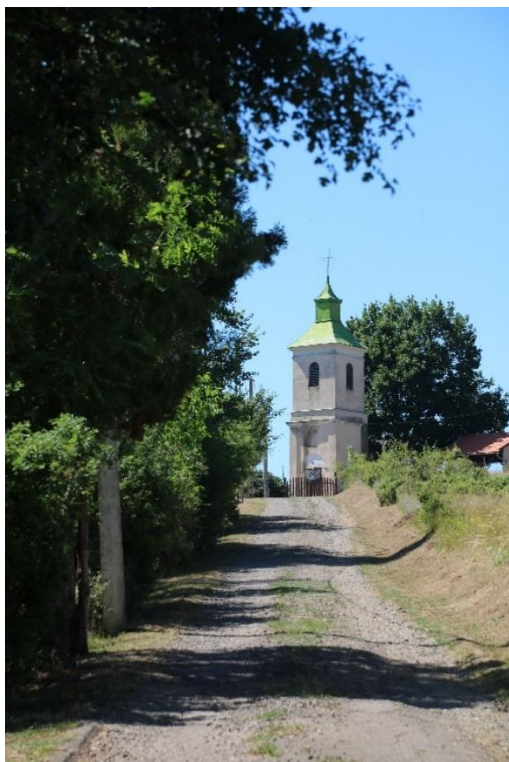
Lent: Szabó Tímea, a találkozó háziasszonya riportot készít az énekkar egyik énekesével, Vargáné Szabó Máriával, aki a keresztanyja. Háttérben a karnagy, Varga Ferenc.

Zajlik a beszélgetés. Az „Otthon zöld fűvén” című dal
eléneklésével Marikában felidéződtek a szép és kedves
csershátszentiváni emlékek.

VT.15. A temetőben koszorúzás és az evangélikus harang megáldása

Mint minden évben, most is a szentmise után felmentünk a régi templom megmaradt tornya körüli temetőbe a katolikus és evangélikus sírokhoz és megkoszorúztuk az első világtalálkozó alkalmával elhelyezett emléktáblát. Ez alkalommal sor került az új helyre került evangélikus harang megáldására, amit Thuránszky István béri evangélikus tiszteletes végzett. Megöntöztük a 15 évvel ezelőtt ültetett emlékfát, amelynek növekedéséről külön fejezt szót. Ezután mentünk át a zsidó temetőbe, ahol megemlékezést tartottunk.

A török hódoltság után újraépített, 1759-ben felszentelt régi templom megmaradt tornyához vezető út.

A padok és a harangok ebből a templomból kerültek át az 1941-ben épült és 1942-ben felszentelt most működő Kisboldogasszonynak szentelt templomba, ami a főutcán, a Kossuth Lajos úton található

Az első világtalálkozó alkalmával elhelyezett emléktáblát 15-ik alkalommal koszorúztuk meg. A koszorút Murány Gyula (Gyuszi) hozta. Szabó István és Bocsor Ede helyezték el.

Fodor László és hozzátartozói, akik az ebédet készítették, és akik felszaladtak a temetőbe. A háttérben régi templom tornya.

Közös éneklés. Az énekeket Murányi Gyula válogatta és kottát is ő sokszorosította, amit a résztvevők megkaptak

Dr. Thuránszky István béri lelkész megáldotta az 1863-ban öntött és tavaly új helyre, a temetői ravatalozó előtető szerkezetébe került evangélikus harangot.

Kilátás a temetőből délre és délnyugatra

VT. 15. Megemlékezés a zsidó temetőben

A kánikulában kis csapat helyezte el zsidó szokás szerint a megemlékezés köveit a zsidó temető Memento Mori emlékművénél. Az odavezető utat most is szépen előkészítették. Köszönet érte. A kiszáradt fű mutatja, hogy aszályos nyár volt.

Kilátás a zsidó temetőből. Az aratás már megtörtént, mutatják a hengeres bálák. Háttérben a Középhegy, bal oldalán bekandikál a Kangyikó.

VT.15. Az ebéd

A finom ebédet ez alkalommal is Fodor László zagyvaszántói zöldségkereskedő és családja készítette. Nagy sikere volt a kitűnő töltött káposztának és a káposztás cvekedlinek (tészta). A húanyagot a Hatvanban is működő Apci Hús Mintabolt tulajdonosának Klajzovics Ferencnek köszönjük. Köszönjük, a Petőfibánya Pékségnek, személy szerint Kiss Imrének a kitűnő pogácsákat, és a káposztás tésztához a pirított káposztát pedig Majerszky Gyulának, a zagyvaszántói Éden étterem tulajdonosának.

Az édes és sós süteményeket a vendégek hozták. Ásványvízről és üdítő italokról Murányi Gyula gondoskodott. A kánikulai nagy melegben nagy szükség is volt rá.

Az asszonyok, akik a töltött káposztához a töltelégeket előző nap este elkészítették. A helyszínen már csak a főzés maradt.

Balról jobbra Fajcsik Istvánné Magdika, Fodor Lászlóné Zsuzsika (Laci édesanyja), Maksa Tiborné Esztike

A főző csapat. Középen Fodor László Zagyvaszántótól, aki a nyersanyagot adta és megszervezte az ebédet.

Nagy üstben főzték meg a töltött káposztát.
A káposztás cvekedlinek (tészta) is nagy sikere volt, hamar elfogyott.
A káposztát előző nap pirították le és vákuum csomagolásban hozták a találkozóra. Köszönet Majerszky Gyulának a zagyvaszántói Éden étterem tulajdonosának.

Fodor László és felesége Enikő.

Köszönjük, a Petőfibánya Pékségnek, személy szerint Kiss Imrének a kitűnő pogácsákat. Két félé pogácsát készítettek

Az ételeket két helyen, a plébánia épülete előtt felállított sátor alatt és templom bal oldalán felállított asztalokon fogyasztották el.

Minden étel elfogyott, de mindenki jóllakott.

VT.15. Gyermekrajzok és azok elemzése

Minden évben nagy öröm a gyerekek rajzát megtekinteni és a gyerekekkel együtt megbeszélni az alkotásokat.

A templom hátsó részén, a bejáratától jobbra és balra felállított igen masszív, múzeumoknak is méltó poszterállványokra kerültek fel a rajzok, amelyekben a gyermekek érdeklődési köre, lelki világa őszintén mutatkozott meg.

Ebben az évben is Dr. Szalay Ferenc Cserhátszentiván díszpolgára moderálta a poszterek megbeszélését. A gyerekek lehetőséget kaptak, hogy elmondják, hogy miért választották az adott témát, mit szerettek volna kifejezni. Persze a legtöbb esetben az alkotások önmagukért beszéltek. Azt is lehetett látni, hogy a gyerekek rajzkészsége hogyan fejlődött az évek során. A megbeszélés végén minden gyerek kapott egy-egy banánt, Fodor László zagyvaszántói zöldségkereskedő ajándékaként.

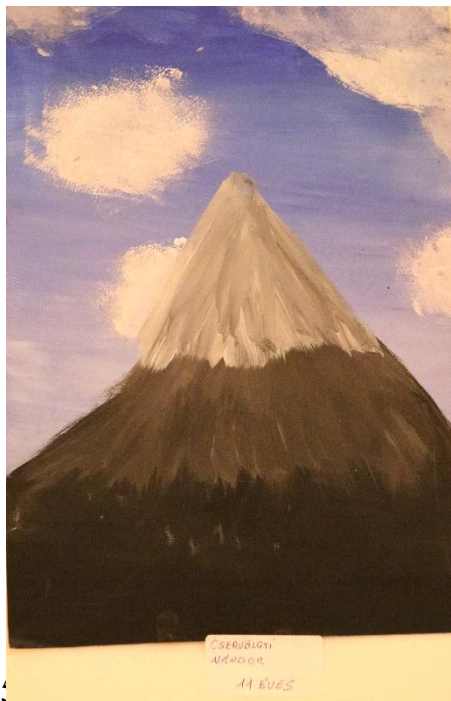
A jobb oldali poszterállvány előtt Cservölgyi Nándor és Lakatos Artúr Frank válaszolnak Dr. Szalay Ferenc kérdéseire. Rajzaikat közösen készítették, ami a témaválasztásban is látszik.

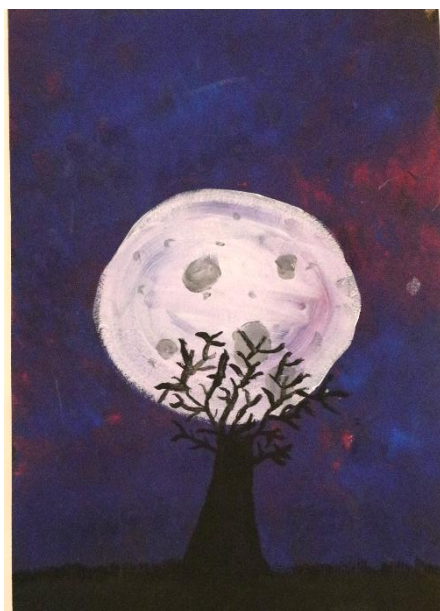
Ezek a rajzok kerültek a poszterállványokra

Cservölgyi Nándor (11 éves)
rajzai. Galaxis, hegyek, tenger.

CSEBÖGYI
NÁNDOR
11 ÉVES

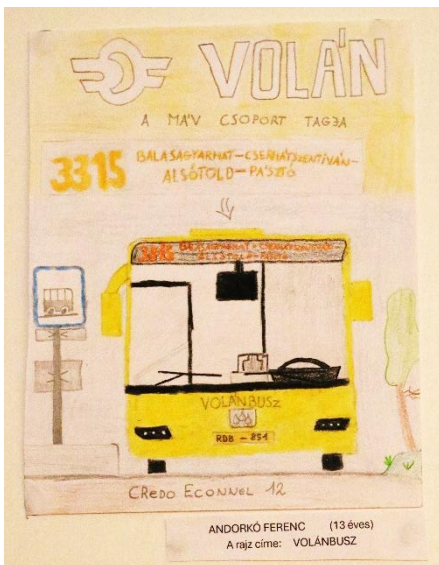
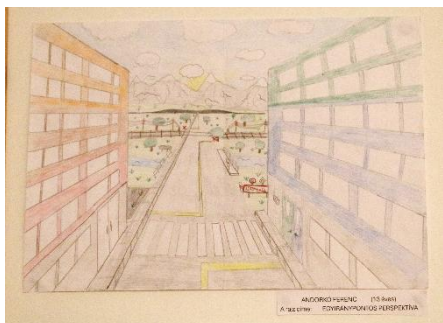
Lakatos Artúr Frank (11 éves)
rajzai. Galaxis, hegyek és
telehold.

A legfiatalabb rajzoló. **Litauszki Janka** (3 éves), aki Cserhátszentiván címerét színezte ki.

Bogyó Krisztina (6 éves) Cilike cicáját és a cicalakot örököltte meg.

Andorkó Ferenc (13 éves) rajzai.

Fent: Egyirányponos perspektíva.
Jobb oldalon: A 3315-ös volánbusz
járata. A felirat: Balassagyarmat-
Cserhátszentiván- Alsótold- Pásztó. A busz típusa: Credo Econnel 12.

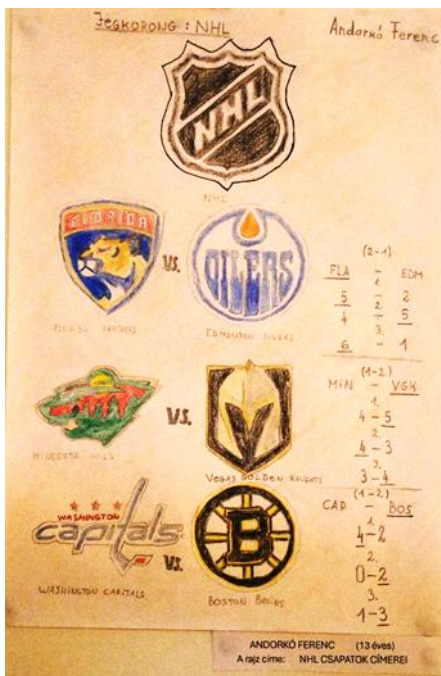
Látszik, hogy közlekedési mérnök szeretne lenni.

Andorkó Ferenc (13 éves) rajza

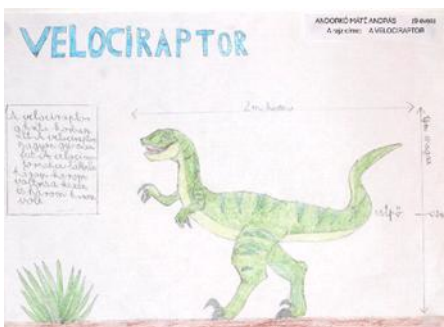
Az USA amerikai futball
NHL csapatok címerei

Ferenc elmondta, hogy szívesen
nézi a mérkőzéseket

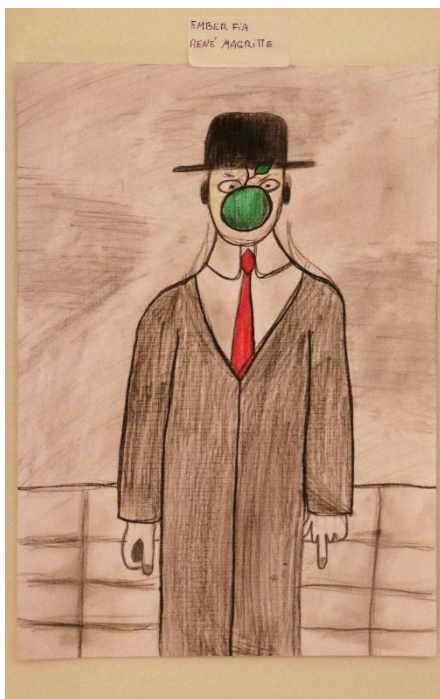
A mérkőzések eredményeit
feltüntette.

Andorkó Máté András (9 éves) szereti a természetet és futball
edzésekre jár

A képek jól mutatják Andorkó Máté András (9 éves) széles érdeklődési körét.

Öröm a gyerekek
kedves rajzait látni.

Az emlékfá elültetése és növekedése

Az első világtalálkozó alkalmával, 2009-ben, kezdeményezésemre két fát, vadgesztenyefákat ültettünk a temetőben annak reményében, hogy azok emlékfák lesznek. Az egyiket a bejárattól jobbra, a másikat balra. A bal oldali sajnos mindjárt az első évben elpusztult. Megfogant ugyan, de a szarvasok, akik számára kerítés nem jelent akadályt, úgy megkárosították, hogy a gyenge csemete nem tudott magához térni.

A jobb oldali fácska azonban a szarvasok rendszeres károsítása ellenére, azokat túlélve, szépen növekszik, s ma már igazi emlékfának számít. A túlélésben az is segített, hogy az első években a temetőbe látogató cserhátszentivániaiak közül néhányan, néhányszor megöntözték a gyenge csemetét, s az átvészelte az aszályos időszakot. A világtalálkozók alkalmával rendszeresen, jelképesen megöntözzük a fát, ami ma már négy méternél magasabb fává erősödött.

A vadgesztenye facsemete elültetése, remélve, hogy emlékfá lesz.

Dr. Szalay Ferenc és Fekete Sándor

2010

Az egy évvel korábban ültetett fácska megfogant.

2012

2013.

A fű színén és a fa lombzatán is lehet látni, hogy az előző csapadékos évet aszályos esztendő követte. Sárga lett a fű. Azonban az is jól látszik, hogy a vadgesztenyefa növekszik, az elültető, az öntöző pedig őszül.

A fa itt már hat évvel az elültetés után, meghaladja a három méter magasságot, és a lombozata is erősödött a szarvasok időnkénti károsítása ellenére.

A szarvasok számára a kerítés nem jelent akadályt.

Háttérben az alsótoldi hegyek.

Bal oldali kép:

Bár a megsárgult fű mutatja a szárazságot, a fa lombja zöld, és új ágak jelentek meg.

A lenti kép:

Már igencsak felfelé kell nézni, hogy látni lehessen a fa tetejét.

A rövid árnyék jelzi a delet.

2022

2023

2024

Bízunk abban, hogy a fa tovább fog nőni, erősödni, s emlékeztetni fog arra, hogy a cserhátszentivániak 2009-ben elhatározták, hogy évente találkoznak. Látható, hogy a természet, a fák ereje milyen nagy.

A felvételeken locsolókannával az ötletgazda, a faültető látszik.

Kánya Gábor 2026 májusában készült felvételén jól látszanak a virágok, amelyek még nem nyíltak ki teljesen. Reméljük, hogy a kemény május éjszakai fagyot túlélték a virágok.

*Dr. Szalay Ferenc
professor emeritus
Cserhátszentiván díszpolgára, az
emlékfá elültetője*

Új lakó a faluban Vancsik Zoltánné, aki méhészt és a Dél-Alföldről érkezett

A magyar méhészet válsága évek óta tart. A klímaváltozás, a virágméz gyűjtésére alkalmas hetek-hónapok csökkenése, a méhek betegségei és a külföldről érkezett, jórészt hamisított mézek piaci hatása mind nagy kihívás elé állítja a méhészeket.

Vancsik Zoltánné, Marika méhészte is válságba került korábbi lakóhelyén, az Alföldön. Zoltán fia adta a segítő ötletet, hogy költözzön magasabb helyre, a hegyek, dombok közé. Így történt, hogy Cserhátszentivánon házat vásárolt, s ide költözött 70 méhcsaláddal.

A 15. világtalálkozó jó alkalom volt a bemutatkozására. A templomkertben egy kiállítóstandon kínálta portékáit, a termelői mézet és méz- és viaszkülönlegességeit. Különböző mézeket, köztük liofilizált gyümölcsökkel ízesítetteket is lehetett kóstolni. Kis pumpával lehetett mintát tenni az eldobható kanálkákra. Nyolcféle mézet kóstolhattunk meg.

Különlegesnek számított, hogy Marika fia felnyitható fedelű kis fadobozokat készített, amelyekbe a kisebb mézes üvegek elfértek, de más célra is lehet őket használni. Fedőlapjukon a falu címere és körben a Cserhátszentiván 2025 felirat volt látható.

Nagy sikere volt a különböző, méhviaszból készült figuráknak, gyertyáknak. Fényképen bemutatjuk a kiállítóasztalt és a méhészeket.

Reméljük és kívánjuk, hogy Mária vállalkozása sikeres legyen. Sajnos idén tavasszal a fagy miatt akácmézet nem tudtak hordani a méhek, és a kánikula, az aszály veszélyeztette a többi fajta mézgyűjtését. Jó lenne, ha pergető szerkezetnek sok dolga lenne, és piaci sikerek is jönnének. Kitartást, türelmet és sok szerencsét kívánunk.

Vancsik Mária és fia, Zoltán a 15. világtalálkozó alkalmával a templomudvarban felállított bemutató asztalnál. A felnyitható fedelű fa dobozkákat Zoltán készítette. A felirat a címer körül: Cserhátszentiván 2025. Bal oldalon ajándék viaszvirág.

Filep Xavér orgonakonzertje a Cserhátszentiváni Kisboldogasszony templomban 2025.07.11-én

A néhány évvel ezelőtt vásárolt új elektromos orgona igen jó szolgáltot tesz. Jól szolgál a szentmiséken, és ezen kívül már több orgonakonzert hangzott el a templomban. Mindenki örömeire 2025. július 11-én Filep Xavér fiatal orgonaművész örvendeztette meg a hallgatóságot.

A művész 1999. március 8-án született Szabolcs Szatmár megyében, egy kis településen, Fényeslitkén. Zenei tanulmányait Debrecenben és Budapesten folytatta, állandó kántorként a Budafok-Belvárosi Szent Lipót Plébániatemplom organistája, de dolgozott a rakamazi római katolikus egyházközségben, mint organista, kántor és karnagy.

Több száz önálló koncertje volt határon belül az egész országban és a határon kívül is.

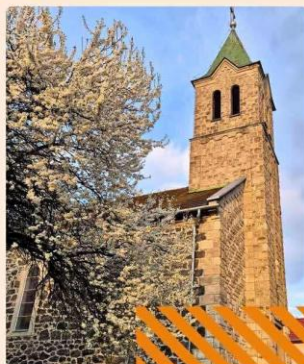
Repertoárján az orgonairodalom legszebb darabjai, közöttük Georg Friedlich Handel, Johann Sebastian Bach, Cesar Frank, Leon Boellmann, Camille Saint-Seans, Johann Pachelbel, Caleb Simper, Tomaso Albinoni, Conor Licharz, Sir Karl Jenkins művei szerepelnek.

A cserhátszentiváni koncerten is ezeknek a szerzőknek a műveiből játszott, és a program végén ráadásként egy énekszámmal örvendeztette meg a hallgatóságot. Nagy taps volt a jutalma.

Felejthetetlen élmény volt a koncerten részt venni.

XAVÉR
FILEP XAVÉR
organista

Georg Friedrich Handel, Johann Sebastian Bach, Cesar Franck, Leon Boellmann, Camille Saint-Saëns, Johann Pachelbel, Caleb Simper, Tomaso Albinoni, Connor Licharz, Sir Karl Jenkins műveiből válogatva.

FILEP XAVÉR
organista

ORGONAKONCERT

2025. július 11. (péntek) 18:00

**CSERHÁTSZENTIVÁN,
KISBOLDOGASSZONY TEMPLOM**

A BELÉPÉS INGYENES!

ÖNKÉNTES ADOMÁNYAIKKAL AZ ELŐADÓT TÁMOGATHATJÁK!

A világhálón megjelent meghívó.

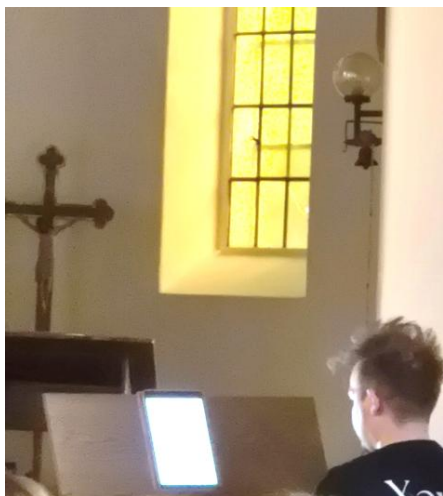
Filep Xavér orgonaművész, született 1999-ben a Szabolcs Szatmár megyei Fényeslitkén.

Bal oldalon: Bokros Levente plébános bemutatja a művészt.
Jobb oldalon: A hallgatóság és jobb oldalon fent és elől az orgona mögött Filep Xavér.

A művész felkonferálja a következő művet

A koncert résztvevői felejthetetlen élménnyel gazdagodva térhettek haza.

Köszönet Bokros Levente plébánosnak, aki meghívta a művészt és megszervezte a koncertet.

*Patyi Mária felvételei alapján
Összeállította Dr. Szalay Ferenc
Cserhátszentiván díszpolgára*

Filep Xavér második orgonakonzertje a Cserhátszentiváni Kisboldogasszony templomban 2025.09.05-én

Filep Xavér orgona művész, a júliusi koncertet követően szeptember 5-én újra koncertet adott, amelynek különlegessége volt, hogy a zenét a templomban fényfestés, fényjátékok kísérték. A mottó „Bach a csillagos ég alatt” volt.

Xavér itt is aludt barátaival a faluban Péter Nikolett és Kánya Gábor egyik Vörösmarty utcai vendégházában. A művész ezzel kapcsolatos élményeit bemutató írását közreadjuk

A padokban ülő vendégek a templom belső falain láthatták az igen változatos, a zene hangulatához illeszkedő fényfestést. Váltakoztak a színes motívumok, amelyek mozgó megjelenése nem zavarta, hanem fokozta a zenei élvezetet.

A program nagy részét Johann Sebastian Bach művei adták. A híres darabok, a toccaták és fűgák mellett néhány kevésbé ismert mű is elhangzott. Improvizáció is színesítette a koncertet, amelynek a végén Xavér gyönyörű énekhangját is hallhattuk

A résztvevők nagy tapssal jutalmazták a hatalmas élményt adó különleges koncertet, ami a falu kulturális életének kiemelkedő eseménye volt

Az itt közreadott fényképek érzékeltetik a fények változatosságát. A zenei élményt nem lehet elmesélni, lefényképezni, azt hallani, átélni kell. Reméljük, hogy Filep Xavér orgonajátékát a jövőben még élvezeti Cserhátszentiván közönsége és az idelátogató vendégek.

BACH, A CSILLAGOS ÉG ALATT

FILEP XAVÉR
organista

2025. szeptember 05. 20:00
Cserhátszentiván, Kisboldogasszony
templom

3066 Cserhátszentiván, Kossuth u. 28.

A műsor zömében Johann Sebastian Bach műveiből és improvizációból áll a templom belterében megjelenő fényfestéshez illesztve.

A belépés ingyenes!

A világhálón megjelent meghívó.

Az este 20:00 órai kezdés ellenére is sokan eljöttek a koncertre. A hallgatóság a padokban, az orgona és a művész jobb oldalon elől, a fények az oltár mögött az apszisban és a sekrestye ajtó körül.

Jobb oldalon lent Filep Xavér az orgonánál, kivetítve a csillagos ég.

Csillagos az ég, még egy üstökös csóvája is látszik

Mintha százmillió csillag lenne látható. A fényfestés minden pillanata lenyűgöző volt. Nem csak a zene, hanem csillagos ég is a végtelenség érzetét adta.

Érdekes volt így látni a templomot. A fényjátékok kicsiknek, nagyoknak egyaránt tetszettek. A fények, színek és formák olyan változatosak voltak, mint Bach zenéje.

Xavér nem csak egy koncert erejéig látogatott el Cserhátszentivánba, hanem meg is szállt a Szentiványi Vendégházakban barátaival pár napra.

Facebook bejegyzésében is kifejezte mennyire megtetszett neki a hely, és titkos információkból tudjuk, hogy annyira elvarázsolta kis falunk, hogy tervezi egy videóklipje forgatását is a közeljövőben. Reméljük így is lesz!

Itt közreadjuk Filep Xavér írását, amit a cserhátszentiványi tartózkodása kapcsán írt a honlapján.

„Ritka, amikor szó szerint a csillagos ég alatt koncertezek.

A héten három barátommal a Szentiványi Vendégházak, azon belül Péter Nikolett és Kánya Gábor Vörösmarty utcai vendégház vendégei voltunk néhány nap erejéig. Nem csak szállás, hanem átmeneti otthon volt, hiszen sehova sem mentünk, csak a régi templomtoronyhoz tekintünk fel – pontosabban felszenvedtük magunkat.

Nem volt szükség a szállás körüli látványosságok külön megtekintésére, mert Nikiék gondoskodtak arról, hogy ebben a 111 fős ki nógrádi faluban megkapjunk mindent, amire vágytunk és amire biztosan sokan vágnak.

Számunkra aktív pihenés volt, nem unatkoztunk, ugyanakkor nem úgy jöttünk haza, hogy jó magyar szokás szerint ki kelljen pihenni a pihenést.

Évek óta, 8 éve biztosan nem vágtam fát. Életemben még nem álltam fél méterre egy szarvastól, aki természetes módon a falu utcáit járta. Bátran merem ajánlani, hogy érdemes ellátogatni a vendégházakba, amelyek igényesen felszereltek, modernizáltak, mégis ötvöződnek az egyszerűséggel. Azt hiszem, hogy erre mondjuk, hogy nagyszerű. Megtapasztalni kell, mert leírni nem is lehet.”

Saját fényképeinek felhasználásával összeállította Péter Nikolett és Dr. Szalay Ferenc professor emeritus

Veterán autók versenye, bemutatója

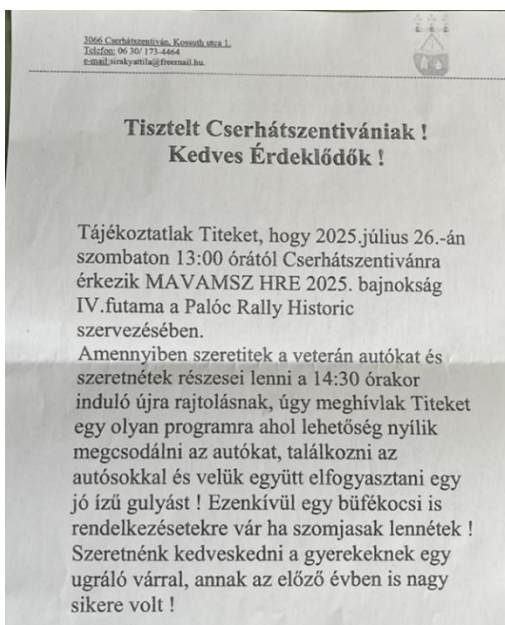
Az V. Palóc Rallye időellenőrző állomása

Cserhátszentivánon 2025 07.26-án

Veterán autó (oldtimer) kiállítás már volt korábban Cserhátszentivánon. A falunap keretében 2018. augusztus 4-én számos régi járművet lehetett megcsodálni. Siraky Attila polgármester szervezte meg, hogy a szépen ápoltságú, különböző márkájú autók „saját lábón” gördüljenek be a faluba. Az eseményről a Cserhátszentiván 2019 sárga könyv 130. oldalán lehetett olvasni fényképes beszámolót.

Most, 2025. július 26-án a Magyar Veteránjárművesek Szövetsége által szervezett Palóc Rallye V. futamának egyik befutó állomása volt Cserhátszentivánon, és innen indultak tovább a gépkocsik a kétnapos futam következő állomására, Abasárra.

Siraky Attila polgármester meghívólevele:

A meghívólevélben szereplő **MAVAMSZ** akronim, azaz mozaikszó, a Magyar Veteránjárművesek Szövetségét jelenti, ami a magyar oldtimer autósok és motorosok önálló szakmai és jogi érdekképviselője, melynek célja a muzeális jellegű járművek megőrzése, a hagyományörzés, szórakoztatás és a régi autópárral kapcsolatos mesterségek újjáélesztése és fenntartása.

A HRE akronim szó, ami a Historic Regularity Egyesületet jelenti.

A Hagyományos Palóc Rallye visszatérően, immár ötödik alkalommal került megrendezésre 2025-ben július 26-27 között, amint az az egyesület interneten közölt reklám képén látható.

Cserhátszentivánra a nyitónapon, 26-án érkeztek az autók, és onnan mentek tovább

A lenti összefoglaló táblázat mutatja a kétnapos rendezvény programját, a különböző állomások helyét és az odaérkezés időpontját. A Cserhát és a Mátra gyönyörű útjain, részben a hegyek között vezettek az autósok. A kiírás szerint veterán autókkal (oldtimerekkel) versenyezhettek, ami azt jelentette, hogy gépkocsik 1995 előtt készültek. Az autósok a Nógrád vármegyei Bercelről indultak, ami 15 km-re van Balassagyarmattól. Az első időellenőrzés Pásztón a Főtér Bisztró mellett volt, majd Cserhátszentiván következett. Innen 14:00 órakor indultak tovább Abasáron keresztül az első napi célállomásra, Parádfürdőre, ahol az Erzsébet Park Hotelben pihenhettek meg a pilóták és a kísérők.

V. Palóc Rallye Historic
2025. július 26-27.

2025. július 26.
Rajt: Bercel Rendezvényház 09:00-10:30
Időellenőrző: Pásztó Főtér Bisztró 11:35-12:25
Időellenőrző: Cserhátszentiván kb. 12:35-14:00
1. napi cél: Parádfürdő Erzsébet Park Hotel kb. 16:35-20:15
2022. július 27.
2 napi rajt: Parádfürdő Erzsébet Park Hotel 10:00
Időellenőrző: Mátraszele Sarki Kocsmá kb. 11:55-12:40
Cél: Parádfürdő Erzsébet Park Hotel kb. 13:05

MAVAMSZ

ERZSÉBET PARK HOTEL

Parádfürdő

Erzsébet Park Hotel

19

A 159.900 Ft/autó (2 fő) nevezési díj a versenyben való indulási jogon kívül tartalmazta mind a sofőrnek, mind a navigátornak az indulásnál kapott péksüteményt, a könnyű ebédet, a svédasztalos vacsorát, egy éjszaka szállást (Parádfürdő Erzsébet Hotel, wellness részleggel), valamint a vasárnapi reggelit és a díjkiosztóval egybekötött ebédet. A nevezés az idei évben 40 autóban lett maximalizálva.

A Cserhátszentivánra befutó autók a Művelődési Ház mellett a Rákóczi úton parkoltak, ahol a helyiek megtekinthették a gyönyörűen karbantartott régi autókat. A szép kocsik látványa többekben ébresztett nosztalgiát.

Az autók folyamatosan érkeztek és távoztak. Az érkezés és távozás időpontját rögzítették, és a futamok szakaszidejét adták össze, így lett a végén a leggyorsabb autó kiválasztva. A megállókon eltöltött időt a résztvevők maguk határozták meg. A szervezők megvárták az utolsó befutót, és mérték azt az időt is, amennyit az érkező itt kívánt tölteni. Jelen esetben 2 órára minden autó továbbindult.

Az ebéd stílusosan nem egyszerű bográcsgulyás, hanem Palócföldön lévén palócgyulyás, azaz palócleves volt. Mind a versenyzőknek, mind a vendégeknek ízlett a finom tájjellegű étel.

Dr. Patyi Mária felvételeiből közlünk egy válogatást.

Balra:

Az ebédlőasztal várja Rally résztvevőit.

A verseny szervezői piros pólóban

Ízlik a finom éték és hozzá a pohár sör.

A fenti képen: Neumann Ferenc,
Trencsényi Csaba,
Patyi Orsolya és Lukács Zoltán

A művelődési ház előterében Boros Erzsébet falugondnok címeres kötényben és Bakay Livia. A háttérben a bográcsból merik a finom palócgyulást.

Az egyik legszebb, a 9-es rajtszámú, igazi veterán autó volt, amit
mindenki megcsodált.

Ford Tiffany Classic 1988

A rendszámok különbözősége is mutatja, hogy a régen igen népszerű Skoda gépkocsiból különböző évjáratú autók jöttek. Az égen felhők. Előző nap felhőszakadás volt, ami elmosta a port, igaz, hogy sarat hagyott maga után.

A pihenő autók tulajdonosai ebédelnek. A háttérben a Zsunyi patakon átívelő híd, mögötte a Középhegy, az égen a felhők. Szerencsére a verseny ideje alatt Cserhátszentivánon nem esett az eső.

A felfújható ugrálóvárnak most is sikere volt, a lerakott cipők mutatják, hogy a gyerekek éppen bent vannak.

*Összeállította: Dr. Patyi Mária fényképeinek felhasználásával
Dr.Szalay Ferenc professor emeritus
Cserhátszentiván díszpolgára*

Három esemény a Kisboldogasszony templomban

Szeptember 14-én, a Szent Kereszt felmagasztalása ünnepén a **szentmisét**, amelyet Bokros Levente plébános mutatott be, **két esemény** is külön emlékezetessé tette. Az egyik az volt, hogy **három elsőáldozó gyermek** vette magához a szent ostyát, a másik, hogy 25 éves házassági évfordulóján **egy házaspár megerősítette fogadalmát**. Ezután következett a váci **Vox Humana énekkar koncertje**.

A szentmisén két ministráns is segédkezett, Kovács József akolitus Hatvanból és Szalay Kristóf Budapestről. A fényképeken látható, hogy a zsúfolásig megtelt templomban, a padokon kívül szükség volt a plébánia által újonnan vásárolt összecsucukható székekre is, s még így is voltak, akiknek nem jutott ülőhely, így hátul álltak.

Még a mise megkezdése előtt jelezte a plébános úr, hogy lesznek elsőáldozók, akiket leültetett az első sorba. Valójában négyen ültek ott, mert egyikük testvére már tavaly volt elsőáldozó.

Az olvasmányt a plébános úr testvére, Bokros Piroska, a szentleckét Kálmán Ildikó, az evangéliumot pedig Kovács József akolitus olvasta fel. A szentbeszédet Bokros Levente atya szokásának megfelelően most sem a szószékről tartotta, hanem a két padsor között elől, közvetlenül a hívek mellett beszélt. A Szent Kereszt Felmagasztalása ünnepén a jelen és az emberi élet örök kérdéseit is beépítette beszédébe.

A kántori szolgálatot Raduly Ildikó teljesítette. Az éneklést megkönnyítette, hogy a liturgia és az énekek szövegét a falra kivetítve lehetett olvasni.

A szentmise alatt és után különleges zenei élményt nyújtott az 1938-ban alapított, Európa-hírű váci Vox Humana énekkar koncertje Sándor Bence karmester vezetésével. Liturgikus, egyházi és világi kórusművek szerepeltek a programban. Vastaps volt a jutalom, és ráadás számot is kellett énekelnie a 46 nőből és férfiből álló vegyeskarnak.

Bokros Levente plébános még a szentmise előtt ismertette a „forgatókönyvet”. Elmondta, hogy három gyermek elsőáldozása és a szentmise után egy házaspár 25 év múltán megerősíti házassági fogadalmát, majd ezt fogja követni a Vox Humana váci kórus koncertje.

Jobb oldali képen: kezdődik a szentmise. Bokros Levente plébános jobbján Kovács József akolitus, balján Szalay Ádám ministráns.

A képen a plébános úr családja: testvére, Bokros Piroska, unokahúga, György Zonyga, és édesapja, Bokros János.

Elöl ültek az elsőáldozók. Balról Eke Botond Alsótoldról, Filkor Máté Atkárrol, aki már tavaly volt elsőáldozó, a testvére, Filkor Bence Atkárrol és Fazekas Ádám Herencsényből.

Az olvasmányt Bokros Piroska (bal oldali kép), a szentleckét Kálmán Ildikó (jobb oldali kép) olvasta fel.

Az evangéliumot a Hatvanból jött Kovács József akolitus olvasta fel.

A jobb oldali képen Bokros Levente plébános az alkalomhoz igazított szentbeszédet nem a szószékről, hanem közvetlenül a hívek mellől mondta.

Beszélt a Szentkereszt felmagasztalásának ünnepéről, Mária születésnapjáról, ami szeptember 8-án volt, s amit a magyarok Kisboldogasszony napjának neveznek. Az 1941-ben épült cserhátszentiváni új templom az ő tiszteletére lett felszentelve, s az ő születését ábrázolja az oltárkép, Takács István (1901-1985) festőművész alkotása. A plébános úr elmondta, hogy a művész számos

egyházi alkotásának sorában a váci székesegyház négy freskója is megtalálható, s megemlíttette azt a csodának számító eseményt, hogy a második világháborúban a székesegyház boltozatában, Takács István festményének szomszédságában nem robbant fel egy becsapódó gránát, így a templom megmenekült a pusztulástól. A lövedéket a falban hagyták mementóként.

A plébános úr külön köszöntötte az elsőáldozókat és azok családtagjait, akiknek nagy szerepe volt és van a gyermekek nevelésében.

A katolikus szertartás fontos gondolata a békeköszöntés. A pap mondja, hogy „az Úr békéje legyen veletek mindenkor. Engesztelődjünk ki szívből egymással, köszöntsétek egymás a béke jelével”. Ezután a „Béke veled” köszöntéssel, kézfogással üdvözik a hívek szomszédjaikat. Most is így volt a szentmisén.

A liturgia fontos része az úrfelmutatás, amikor a pap a ministráns három csemetését, majd a konsekrációt (megszentelést) követően felmutatja az ostyát mint Krisztus testét.

Balra a jelképes esemény, amelyet a középső képen látható Péter Nikolett éppen megörökít. Jobb oldalon Niki a fényképezőgépével.

A szentáldozásban hosszú sorokban, sokan vettek részt. A jobb oldali képen Bercsényi Miklósné Aranka Alsótoldról, előtte talán egy rokon kislány, akinek homlokára keresztet rajzol Levente atya.

A templomban sokan voltak, gyerekek és felnőttek is. A padsorok mind telve.

A kisgyerekekkel érkezők hátul maradtak, pedig a cserhátszentiváni templomban örömmel fogadják a gyereksírást is.

Az egyház által vásárolt összecsukható székek sorai is mind megteltek.

Polgármesterek is jelen voltak. A bal oldali képen Siraky Attila, Cserhátszentiván polgármestere és felesége, a jobb oldalin középen pedig Pretorné Noskó Éva, Alsótold polgármestere látható a szülei mellett.

Radulyi Ildikó kántor vezette az éneklést, amit a hívek számára a bal oldali felvételen látható, falra vetített szövegek könnyítettek meg. A karzatról a Vox Humana énekkar hangja szólt.

**German Attila és Noémi 25 évi
együttlét után újra
megerősítette házassági
fogadalmát**

Bokros Levente plébános
stólával ismét egybekötötte
őket.

Reméljük és kívánjuk, hogy
még sok 25 év következzen.

**A szentmise után következett az Európa
hírű Vox Humana énekkar nagyszerű
koncertje**

A templom átalakult koncertteremmé. Elöl a kórus, hátul a hallgatóság.

Az oltárt ideiglenesen elvitték. Bokros Levente plébános maga is segített az átrendezésben.

Az énekkar Sándor Bence karmester vezényletével igazi zenei élményt nyújtott magas színvonalú éneklésével.

Ezen a felvételen a teljes, 46 fős énekkar látható.
Elöl a nők, hátul a férfiak.

Néhány mondat a Váci Vox Humana énekkarról

Az 1938-ban alakult Vox Humana Énekkar mára fogalom Vác város zenei életében, és az egyik legrégibb, legrádjabb vegyeskar a magyarországi kórusmozgalomban. A kar a cappella oratorikus repertoárja rendkívül gazdag, amelynek köszönhetően a magyarországi pezsgő zenei életben belül megbecsült, kiemelkedő szerepe van.

Maklári József Liszt Ferenc-díjas karnagy 1942-től kezdve 1999-ben bekövetkezett haláláig állt a kórus élén, vezetésével számos hazai és nemzetközi díjat érdemelt ki.

Többek között 1961-ben, a debreceni I. Bartók Béla Nemzetközi Kórusversenyen érték el I. helyezést, rá két évre a XI. Arezzoi Nemzetközi Kórusversenyen I. és III. helyezést. 1976-ban a XXIV.

Arezzoi Nemzetközi Kórusversenyen újabb I. díjakat szereztek vegyeskari és folklór kategóriában, gregorián éneklésben pedig az előkelő III. helyezést érték el.

1980-ban a kórus elnyerte a BBC által meghirdetett "Énekeljenek a népek" rádiós verseny legrangosabb Ezüst Rózsa díját is.

Sándor Bence, a kórus karnagya

Sándor Bence szolfézs-zeneelmélet és karvezetés diplomáját 2006-ban szerezte a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Budapesti Tanárképző Intézetében, 2008-ban pedig a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karán szerzett mesterdiplomát 2011 októberétől a Vox Humana énekkar karnagya. 2012 októberétől a Magyar Kórusok és Zenekarok (KÓTA) Művészeti Bizottságának tagja.

A 2012 novemberében megrendezett Kodály Zoltán VI. Magyar Kórusversenyen a női karok kategóriában I. díjat nyert az általa vezetett Bárdos Leánykar, ő maga pedig karnagyi különdíjat kapott. 2013-ban a Vox Humana Énekkar és karnagya megkapta Vác Város Művészeti Díját.

2015-ben a váci önkormányzat kezdeményezésére megalapította a Vác Civitas Szimfonikus Zenekart, amelynek azóta is művészeti vezetője.

A szentmise és koncert után a plébánia épülete előtt felállított sátor alatt finom sütemények várták a résztvevőket.

A bal oldali fénykép mutatja Bokros Lajos plébános és az elsőáldozó gyerekek közötti oldott kapcsolatot.

A jobb oldali felvételen Szabó Sándor nyugdíjas középiskolai igazgató, aki Cserhátszentivánról származik, s akinek az édesapja, mint kőműves maga is építette ezt a templomot, és itt volt kántor.

*Összeállította Dr. Szalay Ferencprofessor emeritus
Budapest-Cserhátszentiván*

Gyermekként a szocializmusban

1949-67

Murányi Gyula visszaemlékezése

1949. januárjában édesanyám veszélyeztetett terhes volt velem. Kiindultam, azaz megindult a szülés. Sürgősen a pásztói kórházba kellett volna szállítani. Autója csak a komcsi propagandistáknak volt a tanácsházán. Az orvos (Szebeni doktor) megkérte őket, hogy vigyék kórházba, de mivel édesapám nem volt a pártjuk tagja, megtagadták. A doktor úr ordítozott velük. Végül kényszeredetten elindultak, de a Balás kanyarnál defektet kaptak. Azért megszülettem – Cserhátszentiványon, Turcsányi (Taracsák) Istvánné, a falu bábaasszonya segítségével

Szegények voltunk, de ezt mi, gyermekek nem éreztük, mert a társak is így éltek, nem volt kontraszt, nem voltak nagy igényeink. A bátyám által kinőtt ruháknak örültem. Ételben nem volt hiányunk, hiszen egy-két fűszert leszámítva mindenben önellátók voltunk. Édesanyám rendkívül finomakat főzött, süteményei (mákos kalács, rétes, túrós/káposztás lepény, krémes, robi, babos) utánóztatlanok voltak. A vendég még meg sem melegedett, de a sült csirke- vagy galambvér, majd a rántott hús már az asztalon volt. A boldogság, ami a családi békére, s főleg édesanyánk nyugalomára, szolgáló szeretetére épült, belénk ivódott.

A kommunisták elvették az erdőt, a földet, de venni sem lehetett tüzelőt a faluban. Bár a rendőrök próbálták megakadályozni, mi továbbra is hordtuk a hátunkon a tűzifát – szigorúan csak a „saját” erdőnkből. A föld elvétele magával hozta, hogy megszűnt a házi kenyér sütése. Rászorultunk a bolti kenyérre, ezzel együtt a sorbanállásra, a változó minőségre. Sokszor nem sikerült kapni (ilyenkor tepsiben sütött a mama), máskor mégis jutott finom, meleg kenyér, s mire hazaértem, jelentős „mennyiségi fogyást” okoztam.

A boltban petróleum volt, de hús az nem. Ezért került sor a tiltott disznóvágásokra, melyek során Cserkúti Gyuszi és más hasonlóan ügyes amatőr böllérek úgy tudták elnémítani a disznókat, hogy ne hallja meg az, aki feljelentést tett volna a vágás miatt. Számomra a szalmával történt pörzsölés látványa, melege, a kishurka finomsága, a kóistolóhordás felejthetetlen emlék.

Azoknak a fiataloknak, akik mindezt nehezen tudják elképzelni, ajánlom Bacsó Péter Tanú című filmjének tragikomikus, mégis véresen komoly és hiteles jelenetét az illegális disznóölésről.

A beadások, padlássöprések idején az evangélikus templom kertjében ástuk el a fináncok által szűrővassal is keresett füstöltsonkákat. Micsoda élmény volt később felosonni a padlásra lecsípni egy picike kolbászt!

Az ötvenes években, a beadások idején egy utcánkbeli komcsiszolga ellenőrizte a garábi gazdákat. Bebújt a disznóólba, hogy megszámolja a malacokat. Rácsukták az ajtót. Csak hosszas könyörgés után, a röhögő falubeliek szeme láttára engedték ki. Hogy mi lett a parasztbácsival, azt nem tudom, de H. Sanyi a komcsiszolga a falu tanácstikára lett. Linkóci, csaló, csajozó, piás ember volt. A felesége egy kedves rokonunk, Otika, aki most is úgy mosolyog, mint 60 évvel ezelőtt. Sanyit sok évvel ezelőtt láttam Sashalmon egy afféle kocsmanóval. Úgy nézett ki, mintha a nagyapja lenne egykori feleségének.

A templom szinte az otthonomként szolgált. A hajnali, iskola előtti ministrálás nagyon sokat adott. Szabó atya második apaként foglalkozott velem. Még a rengeteg temetésnek is volt valami varázsa. A torony és élővilága (denevérek és vércsék), a harangozás, kereplés, majd az egyszerre két harang húzása nagy élmény volt. A szertartások, akkor még latinul, szintén sokat nyújtottak. A mindenszenteki gyertyagyújtás és annak látványa a lakásunk ablakából felejthetetlen.

Emlékszem, hogy a szentéletű atya 40 éves korában került hozzánk, de mintha 60 lett volna, olyan gyenge egészségű volt, misézés közben is remegett, főleg télen attól féltünk, hogy nem éli meg a szentmise végét; hogy kora reggel mentem harangozni, mise előtt, majd utána az iskola kinyitásaig az édesanyja szobájában melegedtem a dobkályhánál. A kályha fölött volt egy festmény: egy erős parasztyerek subával a fején hógolyót gyúr, huncut szeme jelzi, hogy valakit meg fog dobni. Ki ez? - kérdeztem. - A fiam. Látod, ilyen erős parasztyerek volt - felelte Szabó néni, majd elmesélte, hogy Pista bácsi Kisbágyonban volt plébános, s egyszer, amikor ment hozzájuk haza a szomszédos Palotásra, útközben „ismeretlen személyek” félholtra verték.

Az atyától sok mindent megtudtam, tanultam, amire a mai napig emlékszem. Felsorolok ezekből néhányat:

- Mindszenty bíborost a nyilasok Sopronkőhidán tartották börtönben.
Hatalmas tömegek voltak 1948-ban a Mária éve ünnepein, pl. Szentkúton is;
- A komcsik a magyar egyházat ki akarták szakítani a Római Katolikus Egyházból, mert nemzeti egyházként gyorsabban tönkre tudták volna tenni;
- Borzalmas tüntetéseket szerveztek a bíboros úr ellen számos városban (később olvastam, hogy Faludy György is részt vett ezek szervezésében, de aztán elvtársai Recsken kínozták);
- Kékcédulás választások voltak 1947-ben;
- Államosították a szentiványi egyházközségi iskolát is;
- 1948-ban, „önkéntes felajánlásra hivatkozva” elvették a földet, erdőt, a kántorlakást.
- A hercegsprímást '48 karácsony másnapján vitték el Esztergomból. Meztelenre vetkőztetve kínozták, tudatmódosító szerekkel kezelték, 2-3 hónap múlva életfogytiglanra ítélték. 1956-ban kiszabadították, de a ruszok elől az amerikai követségre menekült;
- Az ún. papi békemozgalommal megosztották egyházunkat, papjainkat.

- A hős Pétery József váci megyéspüspök Hejácén volt fogságban („házi őrizetben”), és néhány teljesen behódoló papot XII. Pius pápa eltiltott a működéstől;
- A szerzetesrendeket 1950-ben betiltották, sok ezer szerzetest földönfutóvá tettek;
- Az atyát is próbálták pl. cédát ráküldve csőbe húzni, kompromittálni;
- Az atya is kénytelen volt időnként békegyűlésre menni;
- A papok írógépéről időnként írásmintát vettek, megfenyegették őket, nehogy ellenséges írásokat terjesszenek;
- Sok pap eltűnt, sokat meg halálra vertek. 1957-ben pl. Boldog Brenner János atyát 32 késszúrással ölték meg.
- Százakat bebörtönöztek, internáló táborba, papi öregotthonba kényszerítettek. Másokat a bíboros úr előrelátásból időben külföldre menekített.
- Betiltották az egyházas szervezeteket (pl. KAKOT, KALÁSZ, cserkész) az egyházat a templom falai közé szorították;
- A püspökségeken a „bajszos püspökök”, csekély iskolázottságú elvtársak uralkodtak;
- A papok vagy nem írták tovább a Historia domust, vagy csak olyat mertek leírni, amiből feltételezni lehetett, hogy sem a papnak, sem híveknek nem lesz baja belőle.

Szabó atya Héhalomba került. Nyáron néhány napot nála töltöttem.

Volt egy olvasmányélményem is:

“A pap – akkor még a híveknek háttal – misézett. Furcsa, lódobogás szerű hangot hallott, majd síri csend. Amikor megfordulhatott egy lovas kozákot látott: lóháton, fegyverével rá célozva.” Historia Domus, Héhalom, 1944

Palócföldre rengeteg kiváló pap került, mert a nagyobb/gazdagabb helységekre csak állami jóváhagyással lehetett kerülni. Egy kis „körszemle”:

- Szentiványon **Füles Lajos** atya „titokban” szalézi szerzetes volt, **Dr. Szegedi László** atya valamikor ciszternek készült, de a központi szemináriumból közel századmagával kirúgatták, mert nem mentek el a békegyűlésre. Egykori iskolájában, Pannonhalmán a földeken dolgozott, majd titokban szentelték.

- **Dr. Fábián István** atya szintén központista volt, börtönben is ült. Szentiványra engedték plébánosnak lenni, hogy három hónap múlva feljelenhessék és újra megpróbálják zsarolni.

Mátraszőlősen **Márk Alajos** kistarcsai internált szolgált, Csécsén **Dr. György Attila** börtönviselt, Ecsegen **Bisztrai László** börtönviselt, Herencsényben **Kalácska József** börtönviselt, majd **Dr. Zöldi Sándor** többszörösen büntetett, Cserhátsurányban pedig a titokban ciszter **Égi Ferenc** atya szolgált nagy ember- és istenszeretettel. Utóbbi Zircen volt szerzetes, 90 éves korában hunyt el. Annak idején jól ráérezve, még időben önként elhagyta a központi szemináriumot.

- Az egyik kedvencem **Kalácska Józsi** atya volt, akit éjszaka költöztetett Zagyvaszántóról Ecsegre az ÁVÓ, mert nem támogatta a szószékről a tsz-szervezést. Elment a letartóztatott Pétery püspök kijelölt utódjához, aki azt mondta neki, hogy nem tud mit csinálni, de ha már Ecsegre vitték maradjon is ott.

- **Bua Bua** (Dr. Zöldi) atya volt a legvagányabb, mert amikor valaki óvatoskodott és pl. arra a hazugságra hivatkozott, hogy az atya visszakérte volna a rádiós beszédében az egyházi birtokokat – akkor Dr. Zöldi kéretlenül, szóról-szóra felmondta az ominózus beszédet.

- **Jancsó Imre** atya (egykori jezsuita) a letartóztatására jött két ÁVH-sra rázárta az ajtót, és elmenekült a Dunántúlra. Álnéven lett káplán Csokonyavisontán 4 évig, majd 3 évig fizikai munkásként dolgozott. Letartóztatása után 9 hónapig ablaktalan zárkában tartották; 2 évet ült Márianosztrán. 1964-ben Püspökháttanban ismertem meg. Derűs hite miatt élmény volt a közelében lenni.

Még néhány történet:

- Volt olyan atya, aki időben észrevéve a szekrényébe becsempézett pisztolyt, bedobta azt a kútba, s akkor sem árulta ezt el, amikor a szemét nyomozó könyörgött neki, mert a fegyver elvesztése megbocsájthatatlan bűn volt.

- Volt, aki nem vette észre, az fegyverrejtegetés vádjával került egy képzetlen bíró elé.

- Volt, aki éhség- vagy folyadékszájkitartást tartott. „Addig nem iszom, amíg a nőket megerőszakoló horda ki nem vonul” – szegény *Szolnoki apát* úr kiszáradva hunyt el.

Már gyerekként megtapasztaltam, hogy **Mindszenty József atya** volt a mérce. Amelyik pap becsülte, az maga is vállalt volna mindent, aki óvatoskodott, az a saját esendőségét árulta el. Mindszenty bíboros talán egyetlen magyarként hitte, hogy „elvásik a vörös csillag”, egyszer majd megszabadulunk uralmától.

1985-ben, első nyugati utamon Márizellben meglátogattam a sírját, aláírtam a boldoggá avatási kérelmét, és hazacsempésztem több könyvét. Pap bátyám ezeket kölcsönadta pap barátainak, akik megőrizték őket.

Mindszenty bíboros emlékirataiból: *„Éjjel 11 óra. Megint kihallgatásra visznek, 72 óras nem alvás és az állandóan megismételt gumibotozások után. A vallatás tárgya egész éjjel az összeesküvés és kémkedés. Most már teljesen magamra maradtam, kimerülten és elcsigázottan.”* A vallatás 39 napja alatt folyton ütlegették, emberi méltóságában a legmélyebben megalázták (pl. meztelenre vetkőztetve azzal fenyegették, hogy az édesanyja kinn van az ajtó előtt...) és akaratbénító szerekkel kezelték. 1949. február 8-án életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélték.

Helyettesítője sem járt jobban, mert Kistarcsára került, ahol fűtetlen cellában kellett a telet elviselnie. Őrei szadista módon bántalmazták,

gyakran rúgták és bottal ütötték. **Boldog Meszlényi Zoltán** ráadásul nem volt teljesen egészséges ember, gyógyszerekre is szüksége volt, már akkor is, amikor elvitték. Gyógyszert azonban nem lehetett bevinni, sőt semmilyen kapcsolatot nem tarthatott a külvilággal. Sem letartóztatásának tényéről, sem a vádemelésről nem jelent meg semmiféle nyilvános híradás. Egy Kistarcsára épült modern üzemben munkavédelmisként járva néhányszor emlékeztem rá.

BK és neje mesélte: „Népünk „élcsapatába”, a kommunista pártba belépni szándékozónak írásban kellett megindokolni, hogy mivel érdemelte ki az áhított megtiszteltetést. Hogy legyen mit beírunk, amikor Mindszenty József bíboros – az 1947-48-ban, a Mária év idején – Mátraverebély-Szentkútra ment, elvtársaimmal kövel megdobáltuk az autóját”.

Arról talán nem is tudott, hogy bíboros úr a Szentkúton soha nem látott hatalmas tömeg előtt így kezdte beszédét: „Idefelé jövet kövel megdobálták a kocsinkat. Megálltunk, kiszálltam, s így szóltam: M.J. bíboros vagyok, Magyarország hercegprímása. Ne az automobilomat, hanem engem dobáljanak. Mondanom sem kell, eloldalogtak. Hirdetem nektek: Ne féljete!”

Ez a látogatás édesapámnak hatalmas élmény volt. Minden évben Szent Anna napi búcsúra mentünk vele busszal és vonattal. Verebélyből Szentkútra és vissza a hegyen keresztül gyalogoltunk. Ilyenkor minden évben elmesélte, hogy mekkora élmény volt a hercegprímás úr beszéde, a hatalmas tömeg.

Amikre emlékszem még:

- Az első tankönyv címlapján Rákosi pajtás színezett fényképe, s egy hozzá szóló vers, kb. ilyen: ha egy sütim lenne, azt is nekiadnám. A füzeteken pedig ez szerepelt: „*Gyűjtsd a vasat és a fémeket / Ezzel is a békét véded!*”

- A falusi ünnepeken kuncogtunk, amikor a díszbeszéd felolvasása is próbára tette a tsz pártitkárát.

- A községi párttitkár a falusiak szerint korábban nyilas volt.
- Egy másik lelkes nyilas akkor „vetközött ki”, amikor a német megszállás után elhurcolták, eltüntették a falu zsidóit (családi neveik a kultúrház udvarán lévő emlékművön olvashatók).
- „Tartsatok ki magyar testvéreink” – hazudta ’56-ban a Szabad Európa rádió.
- Terjedtek a hírek a külföldre menekültekről (Balások, Noskó Sanyi, Hegedűs Zoli)
- Vendégség idején, ahogy nógrádban a búcsút nevezik, a „szívküldi” műsort uralta az „Oly távol, messze van hazám...”, a „Kis lak áll...”, és figyeltük a felnőttek meghatódott arcát. Amikor ezeket sorokat írom a YouTube-on Kovács Kati éneklieket. - Hallottuk a pletykákat, kit vittek el a rendőrök, kiket rendelték be a pásztói rendőrségre, esetenként kiket hogyan büntettek, pl. kisPetőfit, Balás Ferencet, Noskó Józsefet, Bokros Jani bácsit, a MUK-os fiatalokat.
- A szentiványi kiváló pedagógusok nem igazán hajtották végre a központi utasítást, hogy akadályozzák a hittanbeíratást, próbálják lebeszélni a szülőket. Ugyanezek az igaz tanítók nehéz körülmények között – egyszerre négy osztály ugyanabban a teremben – önállóságra tanítottak és neveltek bennünket, szerették a gyerekeket, remek színelőadásokat és ünnepségeket szerveztek, és elősegítették, hogy az igényes szülők továbbtanuló gyermekei ne szégyenkezzenek a középiskolákban.
- 1967-ben betiltották az úrnapi körmenetet a falu utcáján (addig egyik évben az alvégen, másik évben a felvégen volt a 4 gulipka, melyekhez a patyingokat és ágakat a szurdokból, az egykori plébániai erdőből hozták a férfiak kora reggel).
- Fülös atyát meghurcolták, mert harangoztatott a hittanbeíratás kezdetekor.
- Szegedi atyán számonkérték, hogy Felsőtoldon és Garábon mit mondott a hittanórán.
- Valaki elmesélte, hogy az egyik napszámmal fizetett spiclijének teher volt az írás, és hogy elmarasztalták, mivel kevés vádat írt (tudott kitalálni). Végül abbahagyta a jelentéseket és sírva kért bocsánatot egy

gazdától, akit majdnem Recskre juttatott. Szerencsére egy hálás, korábban bujtatott zsidó ember is segített a kulák büntetésének mellőzésében.

- Szerény Lajos bácsit, aki a tanács és a falu kiemelkedő személyisége volt, zsarolták, hogy ne járjon templomba, de amikor azt mondta, hogy különben a felesége elválna tőle, akkor békén hagyták.

- Később már nem voltak ilyen „erkölcsösek”, s komoly jutalmat fizettek annak az unokabátyámnak, akinek nem egyházi, hanem KISZ-es esküvője volt a kultúrházban.

- A nálunk lakó falujáró egyetemisták édesanyámat is győzködték istentelen elveikről. Mama csak hat osztályt végzett, de érdeklődő, hitében pedig rendkívül mély, tájékozott volt. A végén az agitátorok nagyot csalódtak, mert a község fiataljai nem voltak vevők a KISZ-szervezésre, csak egy valakit találtak, akinek nagy jövőt jósoltak. Erről az emberről kérdezték tőlem évtizedekkel később: - Hallottad, hogy este meghalt a XYVZs? – Akkor azért aludtam olyan jól – válaszoltam.

- A párttitkár jóindulatúan elárulta, hogy vendégünk lesz X elvtársnő, akinek a fenyegetései áthallatszottak az üvegezett ajtón: „Lépjen be a tsz-be, hogy más asszonyok is kövessék... Miért vitte be – helyesen: vissza – az ellenforradalomkor az iskolába a keresztet... Higgye el, hogy a gyerekei már nem fognak hinni...NEM...NEM.. DE IGEN”.

Édesapám a kőműveseiről ismert Marsalkó család sarja volt. Sajnos ő csak szombat-vasárnap volt otthon, mert távol, főleg Pesten dolgoztatta őt a 1.sz. Mélyépítő. A vasárnap szent volt, de szombaton annál többet dolgozott otthon a megmaradt földescskénken, vagy kalákamunkában.

Mesélte, hogy a Hammer nevű Kossuth-díjas kőműves brigádvezető elvtárs milyen csalással tudta teljesíteni a sztahanovista több száz százalékot, s utána hogyan emelték az ő normáikat is. Jobbágyin a „csokigyárban” rengeteg csempézési munka volt. Papa volt a brigádvezető. Egy elvtárs beosztottja többször feljelentette őt, hogy kiscgazda létére hogy lehet az ő főnöke. Pesten többször dolgozott

„titkos” építkezésen, pl. a Gellért hegy alatt/mögött, ahová olyan autóval vitték őket, hogy ne lássanak ki, s figyeltették is őket, hátha beszélni mernek róla. Nagyon zavarta őt, hogy – amint az akkori vicc mondta –, „itt nemcsak Antilop, hanem mindenki”. Egyszer szabadságot vett ki, hogy jó pénzért felépítse a tanácsháza megbízásából a Jóska patak (korábbi katonatérképen ez volt a Szuha) Rákóczi úti védőfalait. Szomorúan jött haza, mert legomboltak róla legalább 10%-ot.

Balás Ernő bácsihoz, a volt (‘45 előtti) pesti rendőrhöz szívesen mentem napszámba. Nagyszerű, finom, intelligens ember volt, szerettem, amikor beszélt. Tőle tanultam meg, hogy melyik mozdulatot miért csináljuk kocsirakáskor, lekötéskor, fékezéskor.

A moziban rengeteg szovjet film ment. Szinte csak háborús. Sajnos ez nekünk, fiúknak még tetszett is. Most már tudom, hogy a szovjet csapatok 1944 december közepén verték ki a faluból a németeket. Azt gyermekként is tudtam, hogy egyik osztálytársam édesanyjával erőszakoskodtak. Az édesapja az egyiket szekercéjével megtalálta, s a Szigetben egy lövészárkba dobta. Talán két éve olvastam egy borzalmas leírást egy másik szentiványi hölgy megbecstelenítéséről – ahol a férj örülhetett, hogy „csak” szemtanúnak kellett lennie.

A cserhátszentiváni temető katonasírháza a szovjet katonák mellé egy német halott is jutott. Tömegsírkukat vörös csillag is díszítette, amiből az idő szép lassan fémszínű ötágú csillagot alkotott. A halott katonák egyébként mind hősi halottak függetlenül nemzetiségüktől, s attól, hogy melyik seregeben harcoltak. Emlékszem, hogy halottak napi gyertyagyújtáskor mindig vittünk virágot és gyújtottunk gyertyát, talán abban bízva, hogy a távoli ismeretlenben a mi halottjainkra az ottaniak szintén gondolnak. Édesapám egyik fivére meghalt, édesanyám két testvére hadifogságból nem tért haza a II. világháborúból. Előbbinél kettő, utóbbiaknál négy-négy gyermek maradt árván.

A TV-ben sok volt az undorító politika, de kiváló kulturális műsoraival százszor értékesebb volt, mint a sok mai kereskedelmi csatorna.

A háromszoros olimpiai bajnok ökölvívó, Papp Laci bácsi Garábról nősült. Arra járva természetesen a szentmisén is részt vett. Édesapám büszkélkedett vele, hogy amíg ő harmóniumozott, Laci bácsi mellette énekelt. Nekem az volt a garábi élményem, hogy Balás Lajos bácsi egy lovas kocsival vitte az atyát misézni, s én is gyakran mentem velük. Majdnem megfagytam a lassan döcögő tragacson, de annál jobban élveztem hallgatni a nagy háború és az orosz hadifogság élményeit.

1956-ról a Cserhátszentiván 2017. évi sárga könyv 263. oldalától olvashatsz, illetve a www.cserhatszentivan.com honlapon az Emlékszel/Egyéb oldalon. Csak négyen (akkor 8-9 évesek voltunk) mertünk írásban emlékezni.

1958-ban „szabad” választások voltak. Egyedül a hazafias népfront jelöltjéből lehetett „választani”. A falvak versenyeztek, hogy ki a leggyorsabb 100% szavazatot leadó. Miután édesapám reggel 8 óra előtt leszavazott, legyalogoltunk a Völgyön keresztül Ecsegre, a néma kovácshoz.

Volt egy munkásörös élményem Ecsegen, a honlapon meg is örökítettem. Itt most nem teszem, mert kedves ismerősömet nem szeretném újra megszomorítani. A Munkásörség az 1956-os forradalom leverése után, 1957-ben létrehozott, a Kádár-rendszer támogatására szolgáló, pártirányítású fegyveres félkatonai szervezet volt. Önkéntesekből állt, akik civil foglalkozásuk mellett láttak el karhatalmi feladatokat. A szervezet 1989-es feloszlataáig létezett. A végén teli volt karrierista diplomás „munkással”.

1963 januárjában meglátogathattam Miki bátyámat Pannonhalmán. Szólt róla előtte, de 14 évesen mégis meglepett, hogy a vonaton

Komáromtól kezdődően fegyveres katonák és civil ruhás pribékek igazoltattak mindenkit, hátha disszidálni akar valaki.

2006 nyarán az 1926-ban született BK bácsit hívtam el a falukerti piarista faház kulcsnélküli ajtajának kinyitásához. Nagy élmény volt őt hallgatni. Kiülve a falu fölé, a házak sorrendjében végig vettük, ki volt nyilas, majd komcsi, ki adott fel 5 napi napszámért másokat az elvtársaknak, hogyan és miért mentették meg az általuk bujtatott Klein fiúk Recsktől az ő édesapját, Lajos bácsit, a „kulákot”, kik voltak a zsinagóga rongálói. Mesélt a hadifogságáról is, de kikötötte, hogy nem adhatom tovább az információkat – mert most is ugyanazok vannak hatalmon.

PANNONHALMA

996-ban Géza fejedelem alapította a bencés monostort, Szent István építtette Szent Márton hegyére, mivel a történelmi hagyományok szerint a fél köpenyét a koldusnak adó egykori római katona, a későbbi püspök a közelben született (316 körül). 1241-ben a „kupacra” épült kőépületeket a tatár sem tudta bevenni. A kalapos II. József a monostort megszüntette, de egyik utódja újraalapította, s oktatási feladatokkal bízta meg.

1948-ban a gimnáziumot államosították. Az iskola és a monostor között lévő átjárót lefalazták, a bencés paptanárokat a monostorba üzték, helyükre civil kádereket vittek.

1950-ben kegyesen megengedték, hogy 8 katolikus iskola újra működjön (bencések Pannonthalmán és Győrben, piaristák Budapesten és Kecskeméten, ferencesek Esztergomban és Szentendrén, szegény iskolanővérek Budapesten és Debrecenben), engedélyeztek egyet a reformátusoknak (Debrecenben) és az izraelitáknak (Budapesten) is. Hitüket bátran vállaló vallásos, nemzeti érzelmű szülők tehetséges gyermekeinek válogatott csapatai alakultak ki, melyek sorait sok bebörtönzött, kitelepített, kisemmizett, pályaelhagyásra kényszerített, B-listás, X-es korábbi értelmiségi, állami iskolába fel nem vehető gyermek színesítette. Az atyákat „szoros felügyelet alatt tartották”,

szinte minden lépésükről tudtak. Kényszerítéssel, zsarolással elérték, hogy többen „beszámoltak” mások vélt vagy valós bűneiről.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc idején a Pannonhalmi Gimnázium az egyetlen magyar középiskola volt, amely folyamatosan működött, az atyák jól kezelték a diákok lelkesedését. „Jutalmuk” az igazgató és több atya bebörtönzése volt.

Diákként 1963-ban, unokatestvéremet, Kasza Janikát és Miklós bátyámat követve kerültem a Szent Hegyre. Komoly térítés ellenében teljes ellátást kaptunk igazi, nagy tudású, szolgálatkész, ránk érő paptanároktól. Közülük többen főiskolán is tanítottak. Nyíltan nem politizáltak, de csak az igazat adták tovább. Volt egy civil tanárunk is. Zoli bácsi 56-os volt, börtönből szabadulva állami iskolában nem alkalmazhatták. Az atyák befogadták. Kiváló tornatanár, hegymászó, kemény somogyi magyar volt, sok diák példaképe, barátja.

Számos atyáról köztudott volt, hogy milyen váddal üldözték, verték, börtönözték be. A kis mokány magyar Botond atyának, monoki paraszti családból származó osztályfőnökünk-prefektusunknak csak annyi bűne volt, hogy 56-ban visszahozott számos disszidálni készülő diákot, és hogy gépeléssel „sokszorosított” és terjesztett, hittel kapcsolatos anyagokat adott régi diákoknak, az általa gyóntatott, kirúgott apácáknak és persze a volt egyetemista társainak. Orosztanár volt. Bár nem teljesedett a vágya, hogy a Szovjetunióban téríthessen, de még megélhette, hogy fiatalabb ferences barátai Kárpátaljára mehettek szolgálni.

Miklós bátyám mesélte, hogy 1961. október 23-án 2-3 osztály ünneplőbe öltözött, így tisztelve meg a forradalom emlékét. Nagy politikai botrány lett belőle. Több atyát (Zerind, Ábel) és diákot (egyikük Szentmihályi Szabó Péter volt) kicsaptak.

A mi időnkben jött a „fényes fejű” Nyikita Szergejevics Hruscsov elvtárs Magyarországra. Különleges lovasfogatot kapott különleges

lovakkal, fenyőágakat kötözték a jegenyékre, amíg itt volt, megbénult az ország forgalma, stb. Lupus atya osztálya 4 fő kivételével kopaszra nyíratkozott. Botrány lett ebből is. Az osztályt eltiltották a tavaszi kirándulástól. Egyébként Hruscsov elvtárs volt az, aki dühében az ENSZ-ben levette a cipőjét, s azzal verte az asztalt. Ez nem vice! Ez történelmi tény.

Április 4-ről szóljon az ének ...” – zengte a rádió, Tihamér atya pedig pazar előadást tartott a németek nyugalmat árasztó visszavonulásáról Pannonhalmáról. Az első sorban ülők között az állami küldöttnél talán csak a spicli hírében álló igazgatónk feszengett jobban a széken.

A monostorban száz férőhelyes egyházi öreg otthont működtettek. „Poloskával” is figyelték őket. Rendszeres vegzálásnak, házkutatásnak voltak elszenvedői. Számos ide száműzött országos híró szerzetest ismerhettünk meg közülük. Voltak társaink, akik idegen nyelveket is tanultak tőlük. A városi temető szerzetesparcellájában mintegy 200 jezsuita szerzetes egyensírja található meg. Látványnak sem utolsó a megannyi felkiáltójel.

Pócspetri(si) osztálytársam itt tudta meg, hogy mi is volt az a „Pócspetri ügy” 1948-ban, amikor az ártatlan helyi papot előbb halálra majd kegyelemből életfogytiglanra ítélték. A tanácsi segédjegyzőt ki is végezték. (Megjegyzés: A helybéliek a Pócspetribe való lakót és tárgyat petrisinek mondták).

1964 nyarán édesapám két kedves fiatalembert hozott vendégül. 56-osok voltak, nemrég szabadultak. Az egyikük Dénes János (1930-2021) volt, a munkástanács aktív tagja. Szervezkedésért 1958-ban Tutsek Gusztáv vérbíró 15 évre ítélte. Hat évig raboskodott, majd 1963. április 29-én a részleges amnesztia révén szabadult. Az első szabadon választott országgyűlés tagja lett. Véletlenül épp a szomszéd utcában lakott. Többször találkoztunk, beszélgettünk, könyveit megvettem. Egy igaz unitárius férfi volt, aki nem félt!

1966 szilveszterén barlangász barátaink közül két osztálytársam is meghalt. A mai napig nem tisztázott körülményeket kihasználva a párt megpróbálta a főapát urat, a rendet teljesen lehetetlenné tenni. Szabó László és társai körülöttünk sündörögtek, lefasisztázták a nevelőket, eltüntették az általunk állított emlékművet. Évtizedekkel később én lehettem Árpai fiam segítségével az újraállító.

Az egyetemi felvételen nem volt ritka, hogy a maximális pontokat elérőket „helyhiány” vagy „ideológiai éretlenség” címén utasították el. A diáktársak nem adták fel, fizikai munkásnak jelentkezve addig próbálkoztak, amíg főleg műszaki területen felvételt nem nyertek. Közben megőrizték, sőt tovább erősítették a négy év elszigeteltségben kialakult osztályközösségeiket, a barátságaikat számontartották, s tartják ma is, kialakult a tréfásan „bencés maffiának” nevezett társaság.

Korzenszky Richárd atya: *“Ez a rendszer csak hazugságélményt adott [...] Diákjainkat osztályvezető-helyettesnek kellett nevelnünk.* Fiatalabbak kedvéért: nem termelő cégnél osztályvezető-helyettes, egyetemi vagy /főiskolai adjunktus, esetenként docens lehetett nem párttag is, afizikai munkások között viszont már brigádvezető sem lehetett pártonkívüli. 880.000 többségében előnyt váró tagocska. Nekik előny. Nekünk hátrány.

Pannonhalma-Tótfalu választókörizetében adhattam le első szavazataimat. Osztályfőnökünk jelezte, hogy figyelhetnek bennünket, megjelölhetik a cédulánkat, ne ugráljunk. Én csak a lapok sarkaiból téptem le, s következetesen minden pap/lelkész képviselőjelölt nevét áthúztam. Közel 100%-ra sikerült.

Fiatalok! Higgyétek el, mert történelmi tény, hogy olyan ostoba kommunisták, hogy jegyzőkönyvben rögzítettek 100% feletti sikert is. 2004 (!!!) novemberében Ukrajna oroszok lakta részein is volt 104%. Itt természetesen az oroszbarát nyert. Azt ismered-e, hogy: „*a kommunizmus győzött a föld 1/6-án, de mi tovább küzdünk, s*

hamarosan 1/7, 1/8, 1/9 lesz kommunista". Ez nem igényel magyarázatot.

Pannonhalma a mai napig második otthonom. Évente legalább kétszer összejárunk, a szorgalmasabbak havonta. Ma is visszavágyunk, „visszatérünk megnyugodni, emlékeken felvigadni”, lélekben feltöltődni. Volt és van időnk egymásra, a bencés atyákra, a bazilikára, a Boldogasszonyra, a Hóman bástyára, várkörre, botanikus kertre, szentmisére, elhunytainkra. Csendre. Szól az ének, száll a dal.

Pax, azaz BÉKE legyen velünk!

Murányi Gyula (Gyuszi)
Budapest/Cserhátszentiván

Jászárokszállási zeneiskolások visszatérő táborozása az Angyalkertben

A Jászárokszállási Zeneiskola zenetábora immár negyedik alkalommal zajlott, **2025. május 21-24 között** a Cserhátszentiváni Angyalkert Táborban. Sokan első alkalommal voltak az Angyalkert vendégei.

28 tanuló, hegedű- és zongora szakos, citerás, valamint kórusban éneklő, 5 pedagógus kíséretében vett részt a táborban. A közös muzsikálás, az intenzív egyéni órák, kórus próbák, túrázás, mozgás a szabad levegőn, finom ételek, kellemes beszélgetések, záró koncert a csodálatos templomban, annak ellenére, hogy az időjárás nem kedvezett, felejthetetlen élmény volt gyermeknek és felnőttnek egyaránt.

Az ifjú muzsikuskok a búcsúkoncert után a Cserhátszentiváni Kisboldogasszony templom bejárata előtt

Meghívó a zárókoncertre

*Pál Katalin zenetanár
Jászárokszállás*

Események az Angyalkertben

10 éves visszatekintés

Az Angyalkert mint Ifjúsági Szálló 2008 óta üzemel Cserhátszentivánon. A két évvel korábban megkezdett építkezésről, a fő épületről, a tornácos palóc ház mellett földbe süllyesztett házakról, az igazi mongol jurtáról és a rendezvényekről a Cserhátszentiván 2010 könyvben (128-134 oldal, ISBN 978-963-06-9565-7) részletesen írtunk. Fényképeken mutattuk be a környező tájat, az épületeket, a közösségi tereket, a tábortűz helyét, a berendezést.

A kezdetben inkább csak gyermektáborként funkcionáló szálláshelyet felfedezték az esküvőjüket szervező jegyespárok. Az évek során sok esküvő, lakodalom zajlott itt. Mint tulajdonosok és szervezők, nem riadunk vissza az új kihívástól, a nagy és szép feladattól. Szívesen vállaljuk az esküvők megszervezését, lebonyolítását gyermekeink segítségével. Miért választják esküvőjük helyszínéül az Angyalkertet a párok? Elvárásolja őket a táj vadregényes szépsége, az idilli, családi hangulat és nem utolsósorban a hely olcsósága. Sok pozitív visszajelzést kaptunk az ifjú házasoktól és rokonaiktól.

Külön reklám nélkül is bővült a profil. Határon innenről és határon túlról is különböző szervezetek tartottak itt néhány napos megbeszélést, táborozást. A székelyföldi sajtókészítők, a vajdasági, muravidéki fiatalok, a Jászárokszállási Zeneiskola tanulói több alkalommal is, a Roma Módszertani Oktatási és Kulturális szervezete, a Nemzeti Közszerződési Egyetem Ludovika Collegium nyári tábora, de az exotikus Sathya Sai Nemzetközi Szervezet Magyarországi Központja is az Angyalkertben táborozott.

A teljesség igénye nélkül mutatjuk az évekre visszamenő összesítés egy részét. Több eseményről olvasni lehet az évente megjelenő „Sárga könyvekben”

Persze sok munkát igényel a vendégek kiszolgálása, de örömmel tesszük, és mindent megteszünk, hogy a vendégek jól érezzék magukat és hogy vigyék az Angyalkert és Cserhátszentiván jó hírét.

A teljesség igénye nélkül néhány esemény évekre visszamenő sorrendben.

- 2026 Batyus majális 2026. május 1.
- 2025 Jászárokszállási zeneiskolások visszatérő táborozása az Angyalkertben
- Az Angyalkert tábor. Óvodások környezeti nevelése 3 napban
- A Milestone Intézet visszatérő, angol nyelvű táborozása az Angyalkertben
- 2024 A TÉBLÁB Kenderkóc csoportja az Angyalkertben 2024 augusztusában
- Jászárokszállási zeneiskola tanulói harmadszor az Angyalkertben
- 2023 Jászárokszállási zeneiskolások az Angyalkertben 2023 áprilisában. Hangverseny a templomban
- Angyalkert 2023, advent idején. Karácsonyvárás az Angyalkertben
- 2022 Ludovika tábor 2022 Cserhátszentiván Angyalkert. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Ludovika Collegium nyári tábora
- Nemzetiségi Roma Módszertani Oktatási és Kulturális Központ (NEROK) nyári tábora Cserhátszentivánon az Angyalkertben
- Az angyali kert. Az Angyalkert. Igaz mese a jövőből
- 2021 Sathya Sai Nemzetközi Szervezet Magyarországi Központja közösségi táborozás az Angyalkertben
- 2018 Molnár Gyula és Bukor Nikoletta kőszegi lakosok esküvője 2018 augusztus 4. én Cserhátszentivánban. A lakodalom az Angyalkertben volt.

- 2016 Vajdasági és szlovéniai vendégek, „Útra Kamasz!” táborozók az Angyalkertben 2016 nyarán „Igaz angyali” volt! Vajdasági, ljubjanai és muravidéki táborozók
Székelyföldi sajtókészítők az Angyalkert Táborban.
Tanulmányi kirándulás
- 2015 Esküvők az Angyalkert Táborban Új idegenforgalmi profil.

*Littai Andrea és Littai Zsolt
az Angyalkert tulajdonosai és üzemeltetői*

Az Angyalkert táborban

Rákoskeresztúri óvodások környezeti nevelése

3 napon át

Az Angyalkert tábor óvodásoknak szóló programja kaput nyit a természet felé – lassan, játékosan, kíváncsisággal. A cél nem az ismeretek „megtanítása”, hanem az élményeken keresztüli kapcsolódás: hogy a gyerekek megszeressék azt a környezetet, amelyben élnek, és ösztönösen vigyázni akarjanak rá.

A nagy séták és erdőjárás során a gyerekek megfigyelnek, kérdeznek, gyűjtenek, felfedeznek. Egy kavics, egy levél vagy egy bogár is történetté válik, ha van idő megállni mellette. A természet itt nem díszlet, hanem játszótárs: árnyékot ad, hangokat mesél, mozgásra hív.

A környezeti nevelés az Angyalkert táborban nem elméleti, hanem megélt tapasztalat. Játékos feladatokon, közös szabályalkotáson és sok nevetésen keresztül kerül elő a környezet megóvása: miért nem szemetelünk, hogyan vigyázunk az élőlényekre, és miért fontos a figyelmesség. Tapasztalatból tudjuk, hogy a gyerekek nem „kicsik” ehhez – épp ellenkezőleg: természetes nyitottságuk teszi őket a legjobb tanulókká.

A fotókon a rákoskeresztúri Aprófalva óvoda kis felfedezői láthatók, akik három napon át kíváncsian, bátran és örömmel járták Cserhátszentiván ösvényeit. Ezek a pillanatok nemcsak emlékek, hanem apró magok is – melyekből később felelős, természetet szerető felnőttek nőhetnek.

Fent: A jurta. A gyerekek nézik a tájat. Háttérben a Középhegy.
Lent: Felfedezték a meztelen csigát. Spanyol csupasz csiga (*Arion vulgaris*). Terjedő, invazív faj Magyarországon.

Fent: Séta az erdőben. A kosárba gyűlik a makk
Lent: Laska gomba a fatuskón. Este a tábortűznél

Városi gyerekeknek nagy
élmény az élő tűz.

A parázson nem csak
szalonnát, de banánt is
lehet sütni-

Kedves látvány.
Kicsik kísérik a még
kisebbet.

*Összeállították: Littai Andrea és Littai Zsolt, az Angyalkert
tulajdonosai és üzemeltetői*

Túra a Fügő-kőhöz 2025 Húsvétkor

Túra a Cserhátban

Egy hirtelen jött ötlettől vezérelve, aminek gazdája kedves szomszédunk, Cservölgyiné Dr. Urbán Erika volt, 2025. április 20-án egy 11 km-es gyalogtúrát tettünk a Mátraszőlős közelében lévő Fügő-kő-sziklához. A Cserhát-hegység leglátványosabb andezit sziklája a Fügő-kő. Keletkezése szorosan összefügg a Cserhát kialakulásával.

Dél előtt 10 órakor találkoztunk Garábon az Ambrus Apát Étterem előtt. A csapatot a Cservölgyi, a Lakatos, a Schmidt, a Stefán és a Bocsor család képviselői (összesen 14 fő) valamint két eb alkotta.

A Garábi-nyeregig a kék négyszög jelzésen haladtunk, majd az országos kéken a Nagy-Kő-tető felé fordulva belekezdünk a „Fügő-kői kör”-be. Az adótorony után elhaladtunk a Varjú-bérc mellett és leereszkedtünk a Négyfenyői menedékházhoz. A félig földbe rejtett menedékház bejárata fölött olvasható, hogy 1960-ban létesítették, 2019-ben felújították Szalay István vadőr és társai. A szöveg alatti sok nógrádi ház homlokzatán látható jelképek köszönnek vissza, a nap, a kereszt és a félhold.

A gyerekeknek nagy élmény volt, hogy bebújhattak a közelmúltban felújított bivakszállásba. A bivak (francia eredetű szó: *bivouac*) a szabad ég alatt, sátor nélkül, vagy minimális menedékkal (ponyva, hálósák, bivaksák) történő ideiglenes éjszakázást, táborozást jelenti. A kifejezés a katonai szakzsargonból ered, eredetileg őrséget, katonai sátoztábor vagy szabad ég alatti táborhelyet jelölt. Magyarországon sok fatetős bivakszállás található a különböző hegyekben, erdőkben, Az Országos Kéktúra cserhádi részének leghosszabb erdei szakasza mellett áll a Négyfenyői menedékháznak nevezett bivakkunyhó. A földkunyhó belülről kissé komor, de kétségkívül éjszakázásra

alkalmas menedék, az előtte kialakított pihenő pedig kényelmes, hangulatos táborhelyet kínál.

A gyerekek és felnőttek nagy élvezettel olvasták a pihenőhelyen „elrejtett” emlékkönyvet, amibe Cservölgyi Nándi is írt néhány sort az utókor számára.

Rövid pihenő után elbúcsúztunk Zitától és Ábeltől, akik családi program miatt nem jöhettek tovább velünk. A jelzett útról letértünk egy jól kijárt földútra, ami a Zsákfai-legelőnél becsatlakozott a kék kereszttel jelzett útba. Ez a Függőkő-völgyben levezetett minket a nap fő látnivalóihoz: a barlanghoz, a különleges sziklaképződményhez és a felhagyott kőbányához. A bányaudvaron elfogyasztottuk a jólmegérdemelt húsvéti szendvicseket és mielőtt visszaindultunk volna, alaposan kipihentük magunkat.

A völgyben párszáz métert visszafelé haladtunk, majd átvágtunk a legelőn és a kék kereszt útvonalon felkapaszkodva a Garábi-nyeregnél zártuk a kört, ahonnan a már ismert úton lesétáltunk a kiindulópontoz.

Az alábbi szövegrészlet Pálincás Gábor: Mátraszőlős a földrajzi paradoxon című publikációjából származik.

„A bányaudvarban egy asztal és két pad várja a fáradt vándort, és tájékoztató táblák segítenek megismerni a Vörös bánya titkait

A Függő-kő andezit sziklája, ami aláhajló, labilisnak tűnő helyzete miatt kapta nevét. Keletkezése 14-16 millió évvel ezelőtt a Cserhátot létrehozó vulkáni működés első szakaszában vizalatti kitörés eredményét képezi a kitörési centrum közelében. A vízzel érintkező láva és felszabaduló gőzök, gázok feloxidálták, átkovásiították így kapta „vörös-szivacsos” állagát.

Hasonló körülmények közt keletkezett Vörös bánya másik érdekessége a Függő-Kő barlang is, csak itt nem mm-es hólyagok, jöttek létre, hanem méteres nagyságrenddel nagyobb üreg keletkezett.

Valószínűsíthető, hogy a völgyben folyó patak a pleisztocén során az akkori kanyarulatával tovább formálta majd a patak bevágódása során, a barlang szárazon maradt „kiemelkedett”.”

Forrás: <https://palgatura.webnode.hu/publikaciok/matraszolos-a-foldrajzi-paradoxon/>

A túra indulása előtt a Cservölgyi, a Lakatos, a Schmidt, a Stefán és a Bocsor család képviselői Garábon az Ambrus Apát étterem előtt.

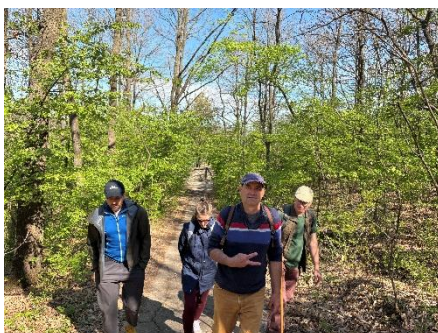
Jobb oldalon hátul az apát bronz szobrának a feje látszik.

Túrázó csapatunk 14 főből állt. A fényképen csak tizenhárman látszanak, mert a tizennegyedik, Bocsor Ede, a felvételt készítette.

A két eb hűségesen és vidáman kísérte a csapatot.

Indulás előtt.

És elindultunk

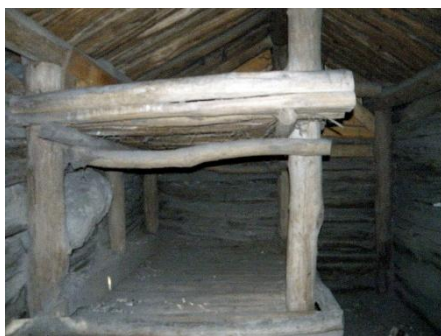

A túra útvonala. A kis piros nyilak mutatják, hogy milyen irányban mentünk

Négyfenyői menedékház. A magyarországi bikvak szállások egyike. A félig földbe rejtett menedékház bejárata fölött olvasható, hogy 1960-ban létesítették, és 2019-ben felújították Szalay István vadőr és társai.

A szöveg alatt sok nógrádi ház homlokzatán látható jelképek köszönnek vissza, a nap, a kereszt és a félhold.

Csak egy kis leporolás, és a menedékház menedéket nyújthat.

A menedékház előtti asztal mellett meg lehet pihenni.

Készül egy üzenet is, ami a háttérben látható házikóba kerül.

Bocsor Ede
hódmezővásárhelyi
pedagógus, a túra szervezője,
akinek Cserhátszentivánon van
háza.

Kezében a Négyfenyő
menedékház emlékkönyve,
illetve naplója, amibe a túra
legifjabb résztvevője,
Cservölgyi-Urbán Nándi is
beleírt.

A jobb oldali felvételen:

Dr. Lakatos Ábel és
felesége Konnerth Zita,
akik családi okok miatt
már nem jöhettek
tovább a csapattal

A Garáb-nyereg eligazító tábla. Jól látszik, hogy a tengerszint felett 493 m magasságban voltunk.

A Négyfenyő menedékház 2,5 km távolságban van, de tábla azt is mutatja, hogy 45 perc alatt érhetünk oda.

Az országos kék túra jel is mutatja a követendő utat.

A híres Függő-kő

Alulról tekintve valóban úgy látszik, mintha függene, labilis helyzetben lenne.

A vöröses színű andezit kő kb. 15 millió évvel keletkezett, amikor az itt lévő tenger mélyén feltört a vulkán.

A vízzel érintkező láva, a felszabaduló gázok és gőzök alakították ki a vöröses, szivacsos szerkezetet, sok apró kis hólyaggal, üreggel.

A felvételek jól mutatják az arányokat.

A másik geológiai érdekesség,
a **Mátraszőlősi Függő-kői barlang** bejárata előtt.

A [Cserhát](#) hegység K-i részén [Mátraszőlős](#) ÉNy-i szélén, a Függő-kői-völgy bejáratánál, a Hévíz-patak völgyében, a patakszint felett 3,1x2,3 méretű andezit barlang.

Bal oldali kép:

A Négyfenyőnél kicsit megmegpihentünk. A fák árnyéka mutatja, hogy szép idő volt, és az égtáj is meghatározható.

Jobb oldali és a lenti felvétel:

Csodálattal néztük a Függő-kő völgyében a hatalmas köveket, az évmilliókkal ezelőtti vulkanikus események tanúit.

Jól esett megpihenni a túra közben. Fogynak a húsvéti szendvicsek
Cservölgyi Zoli még le is feküdt.

Szemben Vörös-kői ma már használaton kívüli andezit bányakontúrja.
Mátraszőlős házai nagyrészt az itt bányászott kőből épültek.

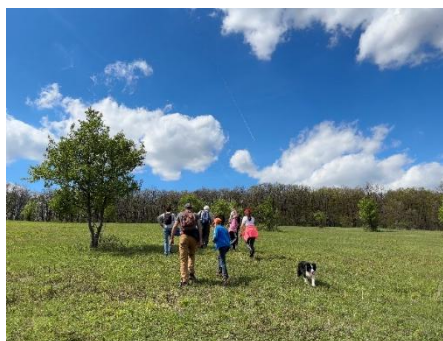
Jobb oldalon: A szarvasok február-márciusban hullatják el agancsaikat, hogy őszre egy újat rakjanak fel. A hullajtott agancsot természetesen tilos elvinni, mert az állami tulajdon.

A megtalálás öröme. „Hátha még haza is vihetném!”

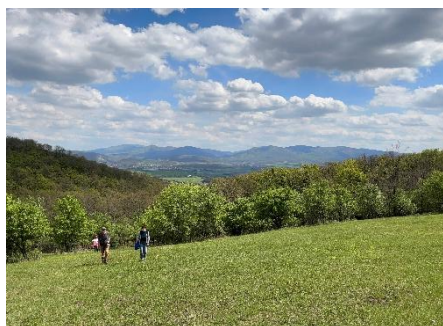

Ez a gyönyörű nógrádi táj, a háttérben látható Mátrával, mindig megragadja képzeletünket. Gondolatban évmilliókat utazhatunk vissza az időben, miközben élvezzük a jelen szépségét.

Útban hazafelé a **Zsákfai legelőn**. A tavaszi táj, a kék ég és a fehér felhők látványa lenyűgöző.

Nagy örömünkre rátaláltunk a védett Tavaszi hérics (Adonis vernalis) szép virágára.

A Zsákfai rét szélén magasles a vadászoknak, amire természetesen Cservölgyi-Urbán Nándi felmászott és egy odanyújtott bottal lövést imitált. Lehet, hogy vadász lesz?

Írta: Bocsor Ede és Magdolna
Hódmezővásárhely-Cserhátszentiván,
saját, és Cservölgyiné Dr. Urbán Erika
fényképeinek felhasználásával
szerkesztette Dr. Szalay Ferenc.

Koszorú készítés 2025. október 23 - 25

Írta és a fényképeket összeállította Konnerth Zita

Megkezdődött a gyerekeknek a szünidő, az őszi szünet, amit már annyira vártak ők és mi is! Megbeszéltük, hogy idén is lesz őszi koszorú készítés. Október 23-án reggel a kertben koszorú alapokat fontunk a vadkomló indából és a szőlő fás szárából. Ezeket a kertben vágtam.

Staár Katának mutatom hogyan fonja meg kör alakba a koszorú alapját. Nagyon ügyesen készített még 8-10 darabot.

Bal oldali kép: Igazi őszi színek, lombok. A levelek egy része már lehullott.

Jobb oldali kép: Alapanyag gyűjtésre indultunk délután a környező mezőkre. Balról Konnerth Zita, Lázár-Staár Ágota és Urbán Erika.

A part felett elterülő szántókat ölelő bozótos tele van csipke és egyéb bogyós terméssel. A megeredt füvekből is szedtünk bőven. Ágota és Peti Süti kutyája is nagyon sétált Ábellet.

Lábuk előtt a cserhát-szentiváni és az alsótoldi hegyek

Október 25-én, szombat délután a Kossuth utca 29 számban össze is gyűltünk és készülték a szebbnél szebb koszorúk. Volt három ragasztópisztolyunk, amivel felragasztottuk a díszeket az alapra. Toboz, csigaház, termés, gesztenye, gomba, bogyók, ágak, gallyak, örökzöldek, fű félék, moha.

Ezek mind felkerültek a koszorúkra.

Persze ügyesség kellett, hogy a természet csodái új formában jelenjenek meg.

A koszorúkészítők vidám csapata.

Balról: Konnerth Zita, Lázár-Staár Ágota, Staár Kata, Urbán Erika, Gerhard-Kotroczó Ágnes és barátnője Ács Valéria

Az ifjúság a környéket róttá biciklivel, a lányok gyurmáztak és palacsintát sütöttek.

A képeken balról: Cservölgyi Nándi, Staár Barna, Lakatos Artúr és Gerhard Dézi, Molnár Réka, Staár Kata

Lakatos Ábel, a fenti kép jobb oldalán, gondoskodott az ételekről

Őszi ízvilággal készült szendvicsek és tálak kerültek az asztalra. Szőlő, sajt, hagyma, saját készítésű májpástétom és az Erika féle ribizli lekvár mind elfogyott.

Az elkészült művek bemutatása

Balról: Ács Valéria, Gerhard-Kotroczó Ágnes, Cservölgyi Zoltán és Urbán Erika, Konnerth Zita és Lakatos Ábel, Staár Péter és Lázár-Staár Ágota, valamint Molnár Gábor

Az elkészült koszorúk szépen kirakva sorakoznak a lépcsőkön.
Készülnek mobil telefonnal a fényképek.
A háttérben mókás öröm.

Este lett. Térjete nyugovóra.
A hangulatos lámpás gyertya fénye melegséget, örömet sugároz.

A Milestone Intézet visszatérő, angol nyelvű táborozása az Angyalkertben

A Milestone Intézet 2022 óta összesen három alkalommal tartott táborot az Angyalkertben. A következőkben a táborszervezők beszámolóját közöljük.

Cserhátszentiván 2022 nyarán lopta be magát a szívünkbe, amikor a középiskolás diákoknak szóló táborunkhoz kerestünk helyszínt, és az Angyalkert Táborra esett a választásunk. Az itt eltöltött néhány nap alatt annyira magával ragadott minket a dombokkal körülvett zöldellő táj, és persze fogadóink, Andi és Zsolt vendégszeretete, hogy azóta nem is kérdés, hogy visszatérünk ide minden évben - van, hogy háromszor is! Mindig úgy érkezünk meg, mintha egy kicsit haza is jönnénk: a falu nyugalma, és az itt élők nyitottsága az első pillanattól kezdve megteremti azt a biztonságos, inspiráló közeget, amelyben diákok és kísérők egyaránt meg tudnak érkezni, nemcsak fizikailag, hanem lelkileg is.

A **Milestone Intézet** képviseletében táboroztatjuk a diákokat, amely egy budapesti tehetséggondozó oktatási szervezet. Abban támogatjuk a 13 és 18 év közötti diákokat, hogy megtalálják a szakmai érdeklődésüket, kibontakoztassák képességeiket, és magabiztosan készüljenek fel a továbbtanulás és a felnőtté válás kihívásaira. A diákok nálunk egyetemi szintű szaktárgyakba kóstolhatnak bele, illetve egyéni mentorálás keretében kapnak tanácsokat a jövőképük kialakításához és a felsőoktatásba jelentkezéshez. Minden oktatási tevékenységünket angolul végezzük, és hangsúlyt fektetünk arra, hogy a tárgyi tudás mellett olyan készségeket is fejlesszünk a fiatalokban, mint a kritikus gondolkodás és a vitakultúra, hogy a világon bárhol megállják a helyüket a felnőtt életükben.

Táborainkat az Access program keretein belül szervezzük, amely különösen nagy hangsúlyt fektet a közösségépítésre és az élménypedagógiára.

Meggyőződésünk, hogy a diákok egyéni erősségei akkor tudnak igazán kibontakozni, ha olyan helyzetekbe kerülnek, amelyek túlmutatnak a hagyományos intézményi oktatás hétköznapijain. A csoportos, együttműködésre épülő feladatok, a közös kihívások és sikerek, valamint a természet közelsége mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a résztvevők új oldalukat fedezhessék fel. Itt nem jegyek és elvárások mentén működünk, hanem tapasztalatokon, közös élményeken keresztül tanulunk egymásról és önmagunkról. A lassabb ritmus, a digitális zajtól való eltávolodás és az egymásra figyelés lehetősége olyan belső folyamatokat indít el, amelyekre a tanév során ritkán adódik tér.

Szeretjük felfedezni a környéket, így minden látogatásunk alkalmával kirándulunk egy kicsit. Van, hogy a szomszédos dombra (a régi magasles felé) indulunk el, de nyáron szeretünk a forrás felé is elbarangolni.

Akadályversenyeket szervezünk a szabadban a diákoknak és gyakran kézműveskedünk is: festünk, varrunk, zászlót, címert, lámpást. A tábor területén Andi és Zsolt gondoskodnak róla, hogy sose fogyjunk ki a játék ötletekből: legyen szó csocsóról, röpiről, pingpongról, vagy sakkról, minden diák megtalálja a neki tetsző elfoglaltságot. Esténként, amikor csak lehet, szeretünk a tábortűzet rakni és történeteket mesélni, énekelni. Diákjaink pedig egyszerűen rajonganak a házas ízeket felvonultató tábori kóstért: a gyerekek legnagyobb kedvence a kenyérlángos, mi, kísérők pedig nagyra értékeljük a helyi termelők által sajtokat, felvágottakat, melyekkel vendéglátóink meglepnek minket reggelire.

Összintén hisszük, hogy keresve sem találhatnánk jobb helyet Cserhátszentivánnál - ezért térünk vissza újra és újra, és ezért reméljük, hogy ez a különleges község még sokáig a Milestone Intézet része marad.

**A Milestone Intézet Access
programjának résztvevői
az Angyalkertben 2024-ben**

Bal oldalon:
Nyáreste tábortűz mellett

Lenti képen:
A visszatérő táborozók télen
a magasles előtt.

2025 nyarán készült felvételek

Fent:
Textilre festett címer
ellenőrzése az erdőben

Bal oldali képen:
Játék a főépület előtti
téren

*A **Milestone Intézet** középiskolás diákok személyre szabott oktatásával foglalkozik, amely területen 2010-es alapításunk óta vezető szerepet töltünk be. Hazai fejlesztésű nemzetközileg is elismert középiskola mellett végezhető angol nyelvű programjaink diákjaink intellektuális fejlődését szolgálják, hogy rátaláljanak érdeklődésüknek és képességeiknek legmegfelelőbb területre és így sikeres, önállóan gondolkodó egyénekké váljanak. Egyedülálló oktatási programunk célja a jövő vezetőinek kiművelése, akik a XXI. században versenyképes Magyarország megteremtésére hivatottak.*

***Vértess Sára**
Head of Access Year Milestone Intézet,
Wesselényi utca 17. Budapest, HU-1077*

Karácsonyváró ünnepség 2025.12.13.

Siraky Attila polgármester még december elején kiküldte a falu minden lakójának az önkormányzat levelét, a meghívót a karácsonyváró ünnepségre, ami december 13-án, Luca napján volt a **művelődési házban**.

A polgármester megnyitója után, immár hagyományosan az ecsegi Vidám Fiúk és Vidám Csajok adtak ünnepi műsort Bagyinszki István vezetésével. Az alkalomhoz illő, karácsony témájú jelenetek kerültek színpadra.

Itt közreadjuk **Bagyinszki István** írását a programról és néhány fényképet, amelyeket a Cservölgyi-Urbán család és Baross Erzsébet készített.

A jelenlevők két karácsonyi történetet láthattak, illetve hallhattak. Az elsőben egy kislány volt a főszereplő, aki nagyon szeretett volna egy karácsonyfát, de sajnos nem volt rá pénze. Boris néni, a fenyőfaárus úgy gondolta, hogy a nap végén odaajándékoz neki egyet. Közben jött egy vevő, aki épp az ajándéknak szánt fenyőt választotta ki magának, de Boris néni nem adta neki oda, mert azt a kislánynak szánta. Ekkor a vevő azt mondta, hogy kifizeti a legszebbet, és az legyen a kislányé. Így lett a mese főszereplőjének boldog karácsonya.

A produkcióhoz zenei kíséretet Kórós László (Laci) adott.

A másik produkcióban Pongrác Dani olvasta fel Zircher Péter amatőr író novelláját, amely a legszebb karácsonyi próza díját nyerte az Irodalmi Rádió 2025. évi pályázatán. A történetben egy kisfiú testvére halálos beteg, ezért náluk nincs is karácsonyi készülődés, sütés-főzés, díszítés. A fiú szomorúan megy le a térre, ahol egy fehér ruhás alak megkérdezi, mit szeretne karácsonyra. Eszébe jutnak a játékok, amiket szeretne, és a kiskutya, amire különösen vágyik. De ő mégis azt mondja, hogy gyógyuljon meg a testvére. Mikor aztán estefelé hazaballag, otthon mosolygós arcokat lát, készülődést a karácsonyra,

mert csoda történt! A testvére könnyebben van, enni kért! Végül nekik is boldog karácsonyuk lett.

A műsor után Siraky Attila polgármester, Sirakyné Sándor Judit, Baross Erzsébet (Böbe), Bercsényi Attila és Knapék László felszolgált a töltött káposztát, és forralt borral, forró teával kínálta a vendégeket, természetesen az ecsegi szereplőket is.

A vacsorát követően Siraky Attila polgármester és Baross Erzsébet falugondnok ajándécsomagot adott át a résztvevő falusiaknak..

Forralt bor és meleg tea mellett jó volt felidézni a régi karácsonyokat, amikor még volt hó, lehetett síelni, szánkózni. Sötétedésig gyerekszivajtól volt hangos a falu melletti domboldal, és nem számított, hogy milyen hideg van. A rendezvény végén egy kellemesen eltöltött délután emlékével tért haza mindenki.

A színpadon a „Boris néni karácsonyfái” jelenet szereplői. Bal oldalon áll Bagyinszki István, a jelenet rendezője és a vásári kikiáltó alakítója.

A háttérben a Bakallár József állandó kiállítás képei.

Jobb oldalon a faluzászló előtt a feldíszített karácsonyfá.

A fenyőfavásár jelenet szereplői a színpadon. A kép jobb oldalán Kórós László, aki szintetizátor játékaival adta a zenei háttérrel.

Baross Erzsébet (Böbe) falugondnok felvételei az ünnepségről.

A teremben szép számmal voltak résztvevők

Hátul önkiszolgáló módon lehetett forraltborhoz jutni.
Jobb oldalon a faluzászló előtt a feldíszített karácsonyfa.

A felvételek mutatják, hogy sokan voltak, igazi közösségi esemény volt. Jobb oldalon fent pillanatkép az előadásról.
Jobbra lent Siraky Attila polgármester és unokája Siraky Amira.

A felvételen az asztalnál Gübner Alex és Cservölgyi-Urbán Nándi. A színpadon fenyőfák, amelyek a jelenetben megszemélyesítve, mint szereplők, meg is szólaltak. A háttérben a színpadon a Bakallár József állandó kiállítás képei

Baross Erzsébet falugondnok, aki a képen látható fiatalokat a falubusszal vitte és viszi az iskolába. Bal oldalon Cservölgyi-Urbán Nándival, akit a mai napig naponta szállítja a pásztói Zsigmon Király Általános Iskolába. Jobb oldalon Schmidt Barnabással (Barnus), aki már elvégezte nyolc általánost.

Bagyinszki István beszámolója, Cservölgyi-Urbán család és Baross Erzsébet fényképeinek felhasználásával szerkesztette Dr. Szalay Ferenc

Karácsonyi csoda

Zircher Péter amatőr író novellája, ami az Irodalmi Rádió 2025 évi pályázat legjobb karácsonyi próza díját nyerte.

Cserhátszentivánon a karácsonyváros ünnepségen felolvasta Pongrácz Dániel 23 éves ecsegi autista fiatalember, aki számítógépes adatrögzítő, aki falusi vendéglátó és parkgondozó rész-szakma képesítést szerzett a balassagyarmati Mosoly Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény (EGYMI)-ben. Besegít a családi vállalkozásban. Nagyon szépen mond verset, prózát.

Csikorgó, zord tél volt. A metsző szél könyörtelenül átfújta a vékony kabátokon, a kisebb tavak befagytak, de hó alig esett. Néha szállingózott egy kicsit, de nem akart igazán rákezdeni, mintha egy lusta pékinas sórt volna lisztet a járdákra – abból sem kell kalácsot gyúrni.

Nagyon vártam a karácsonyt. Akkor már ismertem a számokat, az ujjaimon számoltam vissza, hány nap van még szentestéig. Alig egy hét volt már csak, de nálunk, otthon, mintha senki sem vett volna tudomást az ünnep közeledtéről. Még mindig a rojtos, zsírfoltos terítő volt az asztalon, pedig tavaly ilyenkor már a piros-zöld volt fent, azokkal az utánozhatatlan aranyszínű mintákkal. A háromágú ezüst gyertyatartó sem került elő, pedig úgy szerettem a gyertyák lángját nézni. Máskor, az ünnep előtt, anyu kicsi textilangyalkákkal díszítette a függönyöket, pont úgy néztek ki, mintha épp az ablak előtt reppennének el. De idén a sötétítő függönyök behúzva maradtak, hogy a beszűrődő fény ne bántsa Veronka szemét.

Apa ilyenkor mindig lehozta a padlásról a Betlehemet. Fából készült kicsiny remekmű volt, aprólékosan kidolgozott mozdulatokkal, élénk színekkel. Óvatosan, nedves törölközővel tisztogatta a figurákat, mikor kész lett, hosszan gyönyörködött bennük. Nem nyúlhattam hozzá, csak ültem a kicsiny jászol előtt és elképzeltem milyen jó móka lenne a csacsival meg a tehénnel játszani. Persze mikor a húgom

meglátta, azonnal odaszaladt és magához ragadta a kis Jézust. Borult az egész, istállóstól Szent Józsefestől. De idén a Betlehem is a padláson maradt.

Nem kerültek színes izzók az ajtók köré, nem lengte be frissen sült mézeskalács illat a házat. Most a gyógyszerek és a maró fertőtlenítő szer bűze keveredett a szorongás émelyítő szagával.

Apuval nem készítettünk sókerámia díszeket, pedig imádtam őket formázni és kipingálni. Egyik szobát sem díszítettük föl, sehol sem futott boa, díszes karácsonyi szalag, de még adventi koszorúnk sem volt.

Veronka beteg lett. Anya és apa csak vele foglalkoztak, mintha én nem is léteznék. A karácsonyról is megfeledkeztek. Folyton a húgom ágyánál ültek, anya énekelt neki, apa meséket mondott. Én nem mehettem be, a szoba előtt ülve hallgattam őket. Amikor kijöttek és becsukódott az ajtó, anya apám vállára borulva zokogott.

Tudtam, hogy a kishúgom mennyire szereti, ha játszom vele, főleg, ha az én játékaimmel is játszhatott. Elővettem legféltettebb szuperhőseimet és megálltam anyu előtt.

– Bemehetek hozzá? Biztos szívesen játszana ezekkel – emeltem magasba a figurákat.

Anyu a fejét rázta.

– Magas láza van, Istikém – súgta – félrebeszél, lehet, hogy meg sem ismerne – a szája szélébe harapott.

Biztos voltam benne, hogy idén ajándékokat sem kapok. Hiába rajzoltam le a műanyag katonákat, amikre vágytam – ki is színeztem őket egyesével. A rajzom még mindig az ablakban díszelgett, nem vitte el az anyyalka. Szerettem volna egy kiskutyát is, a piac mellett árultak gyönyörű zsemleszínű kutyusokat, de apa azt mondta korai még, nem tudnám gondját viselni egy kutyának. Én biztos voltam benne, hogy elég nagy vagyok már ehhez, apuval mégsem vitatkoztam. A Skála kirakatában megláttam egy olyan plüss kutyust, ami megszólalásig hasonlított ezekre az apró jószágokra, végül egy ilyet kértem a Jézuskától. Bár lassan minden reményem elvesztettem. Abban sem voltam biztos, hogy idén egyáltalán lesz karácsonyunk.

Takács doktor szinte mindennap átjött. Egy hete még összekócolta a hajam és barackot nyomott a fejemre, „Hová nősz már, Isti?” kérdezte akkor. Ma rám sem nézett, amikor átsietett a nappalin. Miután kijött Veronkától, félrevonta apát, a fejét csóválta „Itt én már nem segíthetek” – suttogta, miközben apám karjára tette a kezét.

A Jézuskáig hátralévő napok kiszámolásához már csak a hüvelyk, mutató és a nagy ujjamat kellett használnom. Szüleim ki sem mozdultak kishúgom szobájából. Nem bírtam tovább otthon maradni. Felvettem a kabátom, felhúztam a csizmám, a sapkám és csendben kiosontam az utcára. Kimentem a templomtérre. Korombeli gyerekek csúszkáltak a befagyott tócsákon, fogócskáztak, visítottak, boldogan sivalkodtak. Csak álltam ott a téren és vártam, hogy a jókedvükből átragadjon rám egy kicsi.

– Gyere, Isti – kiáltották többen is, de most nem volt kedvem velük játszani.

A szüleiket figyeltem, kedélyesen beszélgettek, innen-onnan hangos kacagás tört fel. Látszott, mindenki érzi, milyen közel már a szenteste. Abban is biztos voltam, a téren mindenkinek lesz karácsonya, csak nekem nem. Elsírtam magam.

Miután bögtem egy nagyot, zsebkendőmmel a szememet törölgettem. Hirtelen megláttam valakit a tér másik oldalán, a nagy tölgyfa előtt. Engem figyelt. Szőkésbarna hajú, szakállas, férfi volt. Fehér tunikát viselt, amit a derekán vékony szíj fogott össze, fehér köpenye a földet súrolta. „Ki visel már ilyet?” – futott át az agyamon. A lábfején akadt meg a tekintetem, mezítláb állt a jeges kavicsokon. Én kabátban is fáztam, de abban biztos voltam, hogy ez az ember nem fázik, fény és melegség áradt belőle. Körbenéztem, de a gyerekek ugyanolyan vadul rohanguáltak, a szülők meg éppúgy egymásnak magyaráztak, mint eddig. Rajtam kívül senkinek sem tűnt fel a férfi.

Lehajtottam a fejem és elindultam felé. Éreztem, hogy a bennem dülő keserűség, aggodalom és szorongás közé bekúszik a remény. Egy pillanatig az a leírhatatlan érzés is átfutott rajtam, amit akkor szoktam érezni, mikor először látom meg a karácsonyfát. Talán még nem késő, talán még minden jóra fordulhat.

A kabátomban túrtam, mindig van néhány szem cukorka a zsebeimben, de most az édesség tartalékaim is kifogytak, nem tudtam semmit sem adni ennek az embernek. Ott álltam előtte, a csizmám orrát bámultam, nem mertem megszólítani. Ő sem mondott semmit, mégis éreztem, azt kérdi: „*Mi a kívánságod, Isti?*”. Zakatolt az agyam, az áhított kiskutya képe, a gyönyörű, fehér karácsony és a csillogóan feldíszített otthon vágya küszört elő, tudtam, csak egyet kívánhatok. Aztán eszembe jutott a lesötétített ház, a komor szobák és Takács doktor szavai. Nagyot nyeltem, végül ennyit mondtam:

– Gyógyuljon meg Veronka.

Ahogy felnéztem, már nem volt ott senki, csak az öreg tölgy magasodott fölém kopasz ágaival. „Végig a fához beszéltem?” – néztem körül.

Kerülő úton mentem haza. Irigyen figyeltem a házakat, ahol színes fények futottak a homlokzaton, vagy világító özikék húzták a szánt a kertben.

Sötét volt, mire hazaértem. Csendesen nyitottam be.

Gőzölgő húsleves illata csapta meg az orrom. Anya a konyhában tett-vett, ilyenre nem volt példa az elmúlt hetekben. Azonnal melegség öntött el, valami megváltozott. Szidást vártam, hogy szó nélkül mentem el és későn értem haza, de anya körbe csókolta az arcom.

– Levest kért, megéhezett – csilingelt a hangja. Olyan erősen szorított, majd a csontom törte – Valóságos csoda történt! Lement a láza. A doktor azt mondta, ilyen gyógyulást még nem látott és hogy túl van a nehezen. Te is bemehetsz hozzá.

Apa a Betlehemet tisztogatta, rám kacsintott.

– Segítesz feldíszíteni a házat? Kicsit késésben vagyok – nevetett.

Berohantam Veronkához. Az ágyban ült, háta mögött felpolcolva a párnák. Sápadt volt, de mosolygott.

– Hiányoztál, Isti – mondta alig hallhatóan.

– Te is nekem – öleltem magamhoz. Az ablak felé pillantottam.

Kint nagy pelyhekben hullani kezdett a hó.

Az Irodalmi Rádió karácsonyi antológiája 2025 könyv.
Ebben jelent meg Zircher Péter „Karácsonyi csoda” című novellája,
amit Pongrácz Dani olvasott fel.

Cserhátszentiváni életképek 2025-2026

Írta és a fényképeket készítette Konnerth Zita

A falu szorgalmas bátyái

Bokros Levente plébános úr az elmúlt években csodálatos környezetet teremtett. Rendbe hozta a kertet, kifestette a templomot, és összefogással, adományokból restauráltatta a szentképeket és még sok terve van. Emellett közösséget épített és szót ért a fiatalabb generációval. Igazi lelkipásztor. Vasárnaponként a szentmisén sokan vannak, és a hívek egy része nem a faluból, hanem messziről, a plébános úr régi szolgálathelyéről érkezik.

Falunk temploma mindig tiszta és rendezett. Ebben hatalmas szerepe van Noskó Gizi néninek, Sándor Bözsi néninek, valamint Bercsényiné B. Arankának, akik rengeteget szerveznek és segítenek. Sajnos nem tudom mindenki nevét felsorolni, de jól látom, mennyi munka és szeretet áll a szolgálatuk mögött. Hetente segítik az egyházközösséget, nagyobb ünnepek idején pedig sokszor a hét minden napján helytállnak.

Noskó Gizi néni már elmúlt nyolcvanéves, mégis testvérével, **Sándor Bözsi nénivel** együtt hétről hétre gondosan takarítják a templomot, hogy minden alkalommal méltó és szép környezet fogadja a híveket. Nemcsak takarítanak, vasalnak, mosnak, virágot nevelnek, gereblyézik a kertet, sőt sütit sütnek, felszolgálnak és mosogatnak is, amikor ünnepség vagy agapé van a templomban. Az ő életükben is vannak nehézségek, mégis olyan szeretettel és odaadással végzik a munkájukat, ami számomra csodálatra méltó, és erőt ad nekem, valamint a jövő generációjának is.

Az ő munkájukat nem lehet pusztán órákban mérni. Egyetlen miséről sem hiányoznak, nem mennek szabadságra, és mindig lehet rájuk számítani. Óramű pontossággal indulnak el a templom felé még mise előtt, hogy minden rendben legyen a kezdésre. A faluban sokan

fordulnak hozzájuk bizalommal, hiszen mindenkit jól ismernek. Tudják, mikor érkezik például a vízóra-leolvasó, a kukásautó vagy a postás, ismerik az időseket segítő lehetőségeket, tudják, ki melyik házban lakik, és azt is, milyen rendezvényeket szervez az egyházközség. Szeretettel fogadják az ide érkezőket – minket is így fogadtak négy évvel ezelőtt.

Úgy érzem, az ilyen emberek tartják össze igazán a falut. Példaértékű, ahogy csendben, szerényen, mégis hatalmas szeretettel tesznek a közösségért minden egyes nap.

A lenti fotó készítésekor nagy hőség volt és Artúr fiammal a temetőből érkeztünk, mert a nagy szárazság idején reggelente besegítünk a locsolásba. A kis csapat éppen a templomból érkezett és a hölgyek megengedték, hogy megörökítsem őket egy fényképen..

Balról: Kabács Jánosné Erika képviselő, Sándor Bözsi és Noskó Gizi
A porszívó mutatja, hogy éppen a templomtakarításból jöttek.

Mozgóboltnál az élet olyan, mint a piacon. Egy kis társasági élet minden nap.

Nyáron Budapest helyett Cserhátszentivánban lakunk, ezért gyakran kimegyek a mozgóbolthoz, ahol a húst szoktam venni. A gyerekek nagyon szeretik az általam sültött mézes csirkeszárnyat.

Minden nap más-más árus jön és más-más áruval érkezik a faluba. Ilyenkor találkozhatok a falu olyan tagjaival is, akiket máskor ritkán látni az utcán. Ilyenkor körbenézek, és szeretettel gondolok a többi háziasszonyra is, akik éppen a finom ebédet készítik vagy a hétvégére vásárolnak be. Dóri is ellátogat a kislányokkal, Jankával és Sárival. Mézes néni Marikának mutatja új mesekönyvét, amit a buszmegállóban olvasgat.

Bal oldali kép: Háttérben a mozgóbolt autója, előtte Litauszky Oravec Dóra lányaival, akik mesekönyvet mutatják Vancsikné Marika néninek.
Jobb oldali kép: Litauszky Marika a mesekönyvet lapozza a buszmegállóban.

Asszonyok a „piacon”, a mozgó húsbolt előtt beszélgetnek és a megrakott táskákkal megpihennek az árnyékban.
Balról: Zorkóczy Janka, Vancsikné Marika, Sándor Istvánné Margit

Bal oldalon: Noskó Gizi a pult előtt. Fent a műanyag zacskók.
Jobb oldalon: Litauszki Oravecz Dóri, Jankával és Sárival

Csodálatos óriáspöfeteg gomba a szomszédból

Stefán Tamás és fia Stefán Áron meglepett minket két óriáspöfeteg gombával (*Langermannia gigantea*). Korábban egyikünk sem evett még ilyet. Fej méretű volt még a kisebb gomba is! Nagy, fehér kenyérszeletekre emlékeztetett mikor felvagtuk. Rántott gombát ettünk reggelire. Kíváncsian vártuk az ízét és csodálattal néztük tisztítása és a felvágása közben ezt az óriási eledelt.

Cserhátszentiván és Bokor közötti erdőben szedte Stefán Tamás és Áron. Tamás jól ismeri a gomba lelőhelyeket, hiszen gyerekkorát nagyszüleinél töltötte a faluban. Áron, Artúr fiam barátja. Ha felnőttek lesznek, remélhetőleg majd az ő gyerekeiket is itt szünidőztetik.

Balra: Stefán Áron alig bírja a hatalmas óriáspöfeteg gombákat.

Jobbra: Gerhard Kotroczó Ági és én, azaz Konnerth Zita megörökítettük a természet nem mindennapi ajándékát, a finom csemegét.

A hatalmas gombaszeletekből remek rántott gomba készült, ami a villás reggeli nagyszerű kiegészítője lett.

Karácsonyunk a faluban

2025 karácsonyát, a szentestét is először töltöttük Cserhátszentivánban. Már nagyon vártuk, mert szerettük volna megtapasztalni, milyen a karácsony nyugodt, falusi környezetben. Az egész ünnep békés és meghitt hangulatban telt a szűk családuk körében. Az anyuka egy gyönyörű fenyőfát hozott nekünk, amelyet december 22-én közösen feldíszítettünk. Nagyon jó érzés volt együtt készülődni, elővenni a díszeket és ünnepi hangulatba kerülni. A házat betöltötte a karácsony illata és a szeretet.

December 23-án este Noskó Sanyi meghívott minket a “Szomszédok Karácsonyára”, amit az édesapja, Noskó Sándor, korábbi polgármester és felesége Hédi szerveztek a házuk elé, most már több, mint 20 éve

A bográcsban finom forralt bor melegedett, ami különösen jól esett a hideg téli estén. Hédi lánya Kata és unokája Zsani, illetve Éva néni nagyon finom süteményekkel készültek a vendégeknek.

Igazán vidám és barátságos hangulat alakult ki. Jó volt együtt beszélgetni, nevetni és úgy éreztük, hogy a közösség befogadott minket.

Aki nem veszi észre a faluban élő embereket, az ő történetüket, a történelmüket, az nem láthatja összefüggésben, hogy végül is mennyi élet van itt egy csendes kis faluban is, ahol megtartják az ünnepeket.

Fent: A bográcsban forralt bor, terített asztal süteményekkel.

Lent: a szomszédok baráti társasága 2025. december 23-án.

Balról: Sándor János, Noskó Sanyi, Kokavecz László és felesége Magdika, mögöttük Solti Mónika (Ludman László felesége), Fenyvesi Kata és gyerekei Hegyi Zsanett és Hegyi Árpád, előttük Felsőtoldról Szatmári Gusztáv, mögötte kicsit árnyékban a Kata férje Fenyvesi Attila, majd Ludman László, Noskó Sándor korábbi polgármester és felesége Hédi, Lakatos Artúr Frank és Konnerth Zita

Akik lemaradtak a képről: Fekete Sándorné Kokavecz Éva, Turcsányi Pista, Csíkány Pisti és aki a képet készítette Lakatos Ábel

Végre megjött a hó

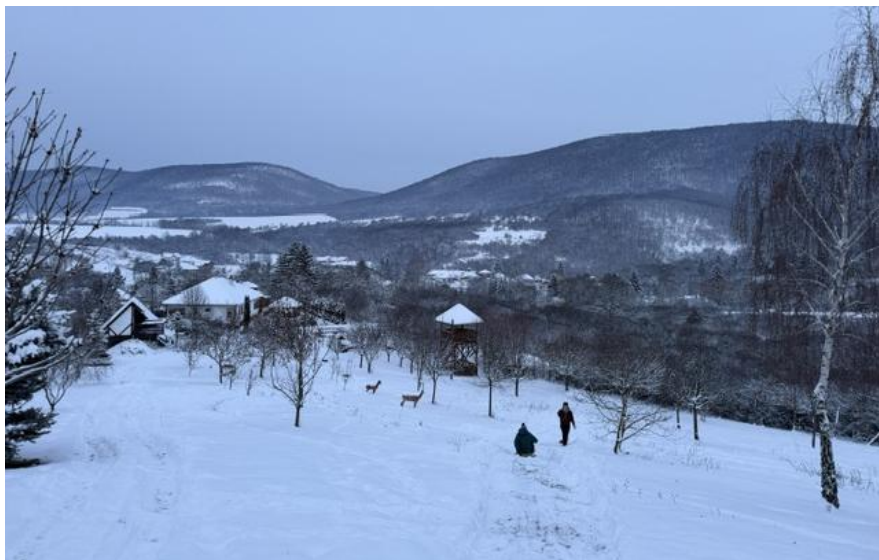
Hosszú évek után 2025 végén és 2026 januárjában végre tekintélyes mennyiségű, 20 cm-nél több hó esett Cserhátszentivánon. Ez nem csak a gyerekeknek volt nagy öröm, akik közül sokan életükben először hógolyózhattak, először készíthettek hóembert, először szánkózhattak. Noha a hóeltakarítás komoly feladatot jelentett és a csúszós út sok bosszúságot okozott, nem feledkezhetünk meg az égi áldásról, ami a földekre hullott. A gazdák érzik igazán, hogy a hó nem csak a vetéseket védte a mínusz 20 fokok hideg ellen, hanem a talaj kritikus csapadékhiányát is enyhítette, hiszen az olvadó hó képes volt lassan beszivárgó víz formájában a sok éves vízhiányt valamelyest enyhíteni.

Szerencsére a főutcát a közút játművei és emberei takarították, az autóbusz közlekedés, ha kisebb akadályokkal is, de működött. A mellékutcák takarítását főleg a lakók végezték.

Itt fényképeket közlünk, amelyeket Péter Nikolett (Niki) és Kánya Gábor készített. A téli táj szépsége, a hóeltakarítás mozzanatai jól láthatók a fényképeken.

Havas táj 2026 januárjában. Háttérben a Kangyikó és a Középhegy.

A vadak a hidegben bejönnek a faluba, de ezen a képen Péter Niki és Kánya Gábor kertjében nem élő vadak, hanem Gábor 3D-s célpontjai látszanak, melyek az íjászpálya tartozékai.

Muflon (*Ovis montanus*)

Cserhátszentivánon.

Ez a kérődző, a kecskeformák alcsaládjába tartozó párosujjú patás állat eredetileg Törökország déli részéről származik.

Hazánkba 1868-69-ben telepítették be.

Ma már szigetszerűen megtalálható hazánk valamennyi középhegységi részén, így a Cserhátban is.

Szép téli táj belülről.

A tél örömei. Végre lehet szánkózni, csúszkálni, havat takarítani. Bal oldalon Kánya Gábor, Kánya Kincső, Gergely Áron és Gergely Anna. A jobb oldali képen Kánya Gábor a quadjára szerelt hótolóval nem csak a saját területét, hanem a falu utcáit is takarította.

Megérkezett a madár Péter Niki és Kánya Gábor madáretetőjére.
Lásd a kép tetején, középen.
Remek pillanatfelvétel.

A tél, a hó mókás örömet is okoz. Gergely Anna életnagyságú lenyomata a hóban.

Nem könnyű a völgyből feljönni.
A téli gumi, a széles kerék és a négykerék-meghajtás sokat segít.

Vendégházak a Vörösmarty utcában. Karácsonyi díszvilágítás. A lenti képen látszik, hogy elkezdődött a hóeltakarítás. Télen is jöttek vendégek.

Mínusz 20 fok. Zúzmara a növényeken. Kánya Gábor fotói.

Niki és Gábor kertjében gyümölcsfák mellett vezet az út.
Quad-nyom a hóban.

Bal oldali kép: Kánya Gábor elindul havat takarítani.
Jobb oldali kép: A már letakarított út. Az idő enyhült, de a fákon még van hó.

Egy érdekes fizikai kísérlet, fizikai jelenség mínusz 20 fokban. Nem karácsonyi díszgömb, hanem egy megfagyott szappanbuborék, ami elpattant, de nem úgy, mint melegben.

Hó, jég, fagy és fények.

Idézet Petőfi Sándor „A Puszta télen” című verséből:

„Mint befagyott tenger, olyan a sík határ,
Alant röpül a nap, mint a fáradt madár,
Vagy hogy rövidlátó
Már öregkorától,
S le kell hajolnia, hogy valamit lásson...
Igy sem igen sokat lát a pusztaságon.”

*Pintér Nikolett (Niki) és Kánya Gábor
felvételei alapján összeállította
Dr. Szalay Ferenc
professor emeritus*

Elhunyt 93 éves korában Balás István, a falu legidősebb férfi lakója

Mindenki tisztelte, szerette és becsülte a szorgalmas, lelkiismeretes Balás Istvánt, azaz Pista bácsit, aki a faluban született, itt élte életét, és itt is halt meg 2026. márciusában. Korán árvaságra jutott, nagybátyja nevelte. Felesége, Sándor Gizella is Cserhátszentivánban született, félárva volt. A két árva házasságából született két gyermekük, Károly és István.

Sohasem panaszkodott, de idős korában Balás István mindig szívesen beszélt nehéz életéről, ami jól tükrözte a magyar történelem sorsszerű alakulását. A háború, a kommunista diktatúra és a szocialista korszak, a katonaság, a téeszesítés és a másutt, kényszerűségből vállalt építőipari munka idején is mindig megmaradt igaz embernek.

Sokszor elmesélte kulákságának történetét, ugyanis sohasem volt kulák. Nagybátyja az ő nevére íratott oldalági örökségből származó földeket, s ezek összesítve elérték a kritikus 25 holdat. Erre hivatkozva, igazi ok nélkül megbüntették, a rendőrségen félholtra verték. Csak a szerencsének és különlegesen erős szervezetének köszönhetette, hogy életben maradt.

Balás Istvánt mindenhol szerették. A katonaság idején is kedvelték bajtársai és feljebbvalói. Kitűnő lövészteljesítményének köszönhetően soron kívüli szabadságot kapott, s esküvőjére hazaengedték.

Szerette a körzeti orvos is, akinek a kocsisa lett, s akit télen, nyáron, fagyban, esőben, sárban vitt a betegekhez. A kultúrházban tartott vetítésekhez ő hozta mozigépet és a gépészt.

Feleségével saját kezűleg építették házukat a Kossuth utca 4. szám alatt, ami élete végéig otthona volt. A ház előtti előkertben pléhkrisztusos feszület jelezte vallásosságát. Egyházi ünnepeken,

körmeneteken, temetéseken mindig ő vitte a keresztet, a körmenetek alkalmával segédkezett a négy égtáj felé néző négy gulipka (úrnapi sátor) felállításában. Egy ideig tagja volt az egyháztanácsnak és egyedüli férfiként a Rózsafüzér Társaságnak is.

Gyerekként igen tehetséges, jó tanuló volt. Kár, hogy nem tanulhatott tovább. Kitűnő memóriája volt, évekre, hónapokra, napra pontosan visszaemlékezett az eseményekre. Jól ismerte a falu családait, név szerint fel tudta sorolni nem csak a gyerekek, hanem minden rokon nevét. A falu történetét is bemutató „sárga” könyvsorozat megírásához igen sok segítséget adott.

Temetése 2026. április 1-én volt, természetesen a cserhátszentiváni temetőben. Koporsója a felesége mellett, a közös sírban nyugszik.

A temetési szertartást Bokros Levente atya tartotta, aki egyúttal a kántori teendőket is ellátta. Szentbeszédében méltatta az elhunyt érdemeit, vallásosságát. A falu lakói, illetve a „gyüttmentek” nevében e sorok írója, Dr. Szalay Ferenc professzor szólt, aki 20 évvel ezelőtt „gyütt”, de nem ment el, és nem is szándékozik elmenni, s akivel igen jó kapcsolatot tartott fenn Balás István, aki gyakran segített neki a kerti munkákban. A sok méltató szó mellett elmondta azt is, hogy orvostanhallgató tanítványai Balás István életútját meghallgatva többet tanultak, mint sok történelemkönyvből.

A temetésen sokan voltak, utolsó útjára nagy családja, barátai, tisztelői a faluból és messziről is sokan elkísérték. Sírját elborították a koszorúk, a virágok.

Requiescat in pace, azaz nyugodjon békében.

Közreadunk a temetésről néhány fényképet.

*Dr. Szalay Ferenc professor emeritus
Cserhátszentiván díszpolgára
Cserhátszentiván-Budapest*

Fényképek Balás István temetéséről, 2026. április 1.

avatal. A koporsó oldalán a felirat „Balás Istvánt élt 93 évet”.
Mögötte a családtagok.

A temetési szertartást Bokros Levente atya, a falu plébánosa tartotta, aki egyúttal a kántori teendőket is ellátta kitűnő énekével.

A sírba helyezés mozzanatai

A sírhantot elborították a koszorúk, virágok.

A temetés technikai részét, a hangosítást is beleértve, György László pásztoi temetkezési vállalkozó munkatársai végezték, akik meghajlással tisztelegtek az elhunyt sírjánál. Az új sír előtt látszik két régi, kereszt formájú sírkő. Érdekes volna feltárni őket.

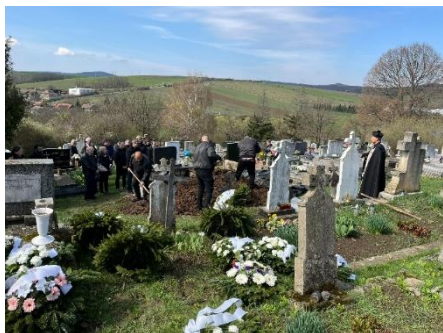

A résztvevők egy csoportja és a sírkő, amire már csak a 2026-os évszámot kell felvélni.

A következő fényképek is mutatják, hogy sokan voltak a temetésen.

Sokan felismerhetik magukat.

Jobbra:
Balás István fényképe a
ravatalon.

Húsvéti készülődés 2026

Húsvét vasárnap délután a lányok — és persze a fiúk is — tojást festettek a Kossuth utca 29 szám alatt. Újraeledt a tojásfestés hagyománya a locsolás mellett az elmúlt években. Cservölgyi Zoltán minden évben jár fiaival a szomszédokhoz és barátokhoz locsolkodni. Milyen jó szokás, mert évről évre készülsz rá és tudod, hogy meglátogatnak. Párvalasztás előtt álló fiataloknak volt igazán izgalmas annak idején, mert ha kinézett lányka elpirult a locsolkodáskor, már tudta a legény a szimpátia kölcsönös.

Városban nőtem fel és ott nem látogattak osztálytársak, de szüleimhez se érkeztek baráti körből vendégek. Ennek ellenére lelkesen festettem a tojást minden évben és így teszek a mai napig. Első nagycsaládos húsvéti ünnepség és locsolkodás a Venezuelában élő rokonoknál volt. Náluk keresgélünk az elrejtett édességeket és láttam ahogy Éva nagynéném egész délelőtt marcipán golyókat formált a sütemények mellé. Harmincan is lehettünk és ez nagyon tetszett. Ugyan városias környezetben, azaz a dél - amerikai Caracasban, de együtt ünnepelték az oly távoli hagyományt. A lényeg, hogy összegyűljön a család apraja nagyja és tavasz vidám színeit és frissességét ünnepeljék.

Évek óta egészen egyedülálló társasági élet vár ránk itt Cserhátszentivánban. A gyerekeknek is lesz mit követni.

Így Hát minden évben tojást festünk! Nagy terveink vannak — hagyományos viaszos tojásokat vagy tájegységre jellemző mintákat szeretnénk készíteni —, de hamar rájövünk, milyen nehéz is ez valójában. Több nap sem lenne elég minden elképzelés megvalósítására. De nem is ez a lényeg, hanem a szép, színes tojás. A piros tojás szimbolikája pedig az élet maga!

Annak ellenére, hogy erősen szeles volt a hétvége, ezen a napon kellemes, meleg idő volt, a szél is csak enyhén fújdogált.

A kert tisztására, a napos részre tettem az asztalt, hogy a napsütés melegítsen bennünket. Elő készítettem tojásokat, mert a korábbi évek tapasztalata az volt, hogy az alapszín felvitele és száradása rengeteg időt vett igénybe, ráadásul többször is ismételni kellett, hogy szépen fedjen.

Mivel az idő mindig kevés, idén egy új technikával gyorsítottam fel a tojások alapszínezését. Vízbázisú Graffitihez ajánlott lila sprayfestékekkel alapoztam le 11 kifújt tojást egyetlen óra alatt. Nap ereje gyorsan megszáritotta őket, és csodás halványlila tojások születtek. Volt mellette hagyományos főtt, piros tojás is, Ágota pedig hungarocell tojásokat és lézervágott falap tojásokat hozott még. Hagyományosan, ecsettel festettünk, főként üde színű akrilfestékekkel, de a csillámos és metál színek is előkerültek. Az idei kedvenc egyértelműen a csíkos tojás lett nekem.

Artúr fiam tejszínhabos tejeskávét készített a lányoknak, keksz díszítéssel, miközben Ábel sok finom falattal kínálta a társaságot. Festett főtt piros tojásokkal és halványlila tojásokkal vártam a vendégeket — ezekre aztán mindenki megfestette a saját szépséges mintáit.

Festett főtt piros tojással és halvány lila tojásokkal vártam a társaságot. Ezekre aztán ki-ki festette a saját szépséges mintáját.

Bal oldali képen az óramutatónak megfelelően fentről: Molnár Gábor, Stefán Áron, Cservölgyi Nándi és Staár Barnus érkezett a házhoz.

Jobb oldali képen az óramutatónak megfelelően fentről: Lázár-Staár Ágota, Molnár Petra, Stefán Blanka, Staár Kata, Molnár Réka

Hol elborult, hol kisütött a nap. Zajlik a tojásfestés

Bal oldali kép: Balról: Lázár-Staár Ágota, Staár Kata, Stefán Blanka, Molnár Réka, Gerhárd Dézi, Urbán Erika, Gerhard-Kotroczó Ágnes, Gerhard Mojzi

Jobb oldali képen az óramutatónak megfelelően fentről: Lázár-Staár Ágota, Stefán Blanka, Staár Kata, Molnár Petra, Lakatos Artúr Frank, Konnerth Zita és Molnár Réka.

Bal oldali kép: Házigazdai szerepben Lakatos Artúr Frank készített a lányoknak jegeskávét tejszínhabbal és díszítéssel

Jobb oldali kép: Felnőtt vendégek üldögéltek a teraszon. Balról haladva Cservölgyi Zoltán, Gerhard Arisztid (Mojzi), Molnár Gábor, Gerhard-Kotroczó Ágnes és Kis László

Bal oldalon: csendélet az alapanyagokról. Lézervágott falap tojások, akril festékek, festett tojások.

Jobb oldalon: Balról: Dr. Urbán Erika és Lázár-Staár Ágota festegetnek a lemenő nap sugaraiban. A felnőttek is részt vettek a tojásfestésben.

Felnőttek és gyerekek, a tojásfestés öröme, a közös élmény, a szép környezet, ezek mind erősítették a barátságot Cserhátszentivánon.

Írta és a fényképeket készítette
Konnert Zita
interiőrtervező
me@zitakonnerth.com
Budapest-Cserhátszentiván

Húsvéti locsolkodás Cserhátszentivánon 2026-ban

Írta Cservölgyiné Dr. Urbán Erika

A húsvét a keresztény világ legnagyobb ünnepe, Jézus Krisztus feltámadásának ünnepe. A tavasz érkezésével azonban a régi népszokások is életre kelnek, köztük a húsvéthétfői locsolkodás hagyománya.

Idén Cserhátszentivánon a néhány falusi és az ünnepekre érkező családok ismét összegyűltek, hogy együtt töltsenek egy vidám húsvéti napot. A fiúk házról házra járva köszöntötték a lányokat, és bár a locsolóversek egy része már telefonos segítséggel hangzott el, a jókedvből semmi sem hiányzott. A kölnivíz mellett előkerült a szódásszifon, sőt egy-egy kanna is, így néhány lány számára különösen emlékezetesre sikerült a locsolkodás.

A virágzó fák, a hímes tojásokkal díszített kertek és a napsütéses időjárás igazi ünnepi hangulatot teremtettek. A locsolkodást követően a résztvevők egy kötetlen kerti összejövetelen folytatták a napot Cservölgyi Zolinál. A gyerekek birtokba vették a kertet, a fiatalok beszélgettek, a felnőttek pedig élvezték a ritka alkalmat, amikor nyugodtan együtt lehetett a kis közösség.

A húsvéti találkozó ismét bebizonyította, hogy a hagyományok ma is képesek összehozni az embereket. Reméljük jövőre még többen csatlakoznak. Az együtt töltött idő, a közös élmények és a vidám pillanatok tették emlékezetessé ezt a szép tavaszi napot Cserhátszentivánon.

A fényképek segítenek majd később, akár évek múltán is felidézni az együtt töltött kellemes időt, A felvételeket Staár Péter, Konnerth Zita és én készítettük. Látszik, hogy sokan voltunk. Zoli kertjében finom falatokat kaptunk, és a szép, napsütéses időben a férfiak és fiúk, a lányok és asszonyok jól éreztük magunkat.

Bal oldali kép: Ez már az új világ. A locsoló verset a fiúk, Staár Barnabás és Stefán Áron az okos telefonról olvassák. A háttérben Trencsényi Csaba és Cservölgyi Zoltán

Jobb oldali kép: A lányok örömmel fogadják a köszöntést és a locsolást. Az előtérben Gerhard Arisztíd a locsoló fiú, és Staár Kata és Stefán Blanka.

Bal oldal: Cservölgyi Zoli locsolásra kész. A kölnisüveg és a locsoló kanna is kézben.

Jobb oldal: Oravec Dóri anyuka és lányai, Janka és Saci vidámak, érzik, hogy valami jó fog történni.

A locsoló csapat úton a lányos házak felé. A jobb oldali felvételen szembe jönnek. Balról: Cservölgyi-Urbán Nándor, Cservölgyi Szabolcs, Lakatos Artúr Frank, Staár Péter, Stefán Áron

Bal old: Az arcokon látszik, hogy vidám esemény lesz. Balról: Molnár Gábor, Trencsényi Csaba, Cservölgyi Szabolcs, Dr. Lakatos Ábel.

Jobb old: Hát persze. Jön a locsolás. Középen az alkalomhoz illő tavaszi ruhában, a hajban masnis szalaggal Dr. Gerhard-Kotroczó Ágnes és leánya Gerhard Dézi Freya. Az előtérben Cservölgyi Zoli és Litauszki Zoltán. A tornácon szemből Konnerth Zita fényképez.

Hangzik a vers.
Szódásüveg a kézben
A kosárban piros tojás.

Látszik, hogy sokan voltunk, és hogy jó volt a hangulat. A bal alsó képen balról: Fenyvesi Kata, Cservölgyi Csilla, Hegyi Zsanett, Cservölgyi Zoltán és Cservölgyiné dr. Urbán Erika.

Majális az Angyalkertben – egy új hagyomány kezdete Cserhátszentivánon

Batyus piknik 2026. május 1.

Cserhátszentivánon a május elseje idén különleges alkalmat hozott. Az Angyalkert tábor adott otthont a most először megrendezett batyus majálisnak. A rendezvény megszervezésének ötlete a tábor tulajdonosaitól, Littai Zsolttól és Littai Andreától származott, akik ezzel nem csupán egy programot hívtak életre, hanem egy lehetséges új közösségi hagyomány alapjait is megteremtették.

A helyszín önmagában is különleges hangulatot kölcsönzött az eseménynek. Cserhátszentiván olyan település, ahol a dombok és völgyek csendje sajátos nyugalmat áraszt. Ebbe a természeti környezetbe simul bele az Angyalkert tábor is, amely egyszerre egyszerű és sokoldalú közösségi tér. Nyitott udvara, közösségi épületei és szabadtéri játékterei természetes módon hívják az együttlétet.

A tavasz üde zöldjében, madárcsicsergés kíséretében gyülekeztek a résztvevők. A találkozó egyszerre volt baráti és nyitott. Egy viszonylag új, formálódó közösség tagjai érkeztek, akiket Cserhátszentiván szeretete köt össze, ugyanakkor a rendezvény valóban befogadó jellegű volt. Helyi lakosok, elszármazottak és hétvégi házzal rendelkezők egyaránt csatlakoztak, így többféle kötődés találkozott ezen a napon.

A batyus jelleg hamar életre keltette a közös asztalt. Egymás mellé kerültek a házi készítésű sütemények, sós falatok, italok. A meleg étel a helyben készült pincepörkölt volt, amelyet

Cservölgyi Zoltán és Littai Andrea készítette. A gyerekeket gofri és vattacukor várta; utóbbi elkészítésének ötlete Littai Fannitól származott. A vattacukor körül kisebbfajta „forgalomi dugó” alakult ki – sokan nosztalgiából is beálltak a sorba.

A nap egyik kiemelkedő programja a kvíz volt, amelyet Bocsor Ede és Magdi állított össze és vezetett. A vendégek csapatokat alkotva vettek részt a játékban, amely hamar jókedvű, közös gondolkodássá alakult. A kérdések között szerepeltek régi, ma már ritkán használt szavak, népi játékok, valamint helyi és táji érdekességek is.

A feladványok sokszor nemcsak tudást, hanem kreativitást is igényeltek. Például olyan kérdések hangzottak el, mint:

- Mit jelent a snóblizás?
- Milyen játék a métázás?
- Melyik várost nevezik a hűség városának?
- Mit takar a slambuc elnevezés?

A válaszok nemegyszer legalább annyira szórakoztatóak voltak, mint a helyes megoldások, és előfordult, hogy a legmagabiztosabb csapattag bizonyult a legnagyobb „mellélövőnek” – természetesen nagy derűtség közepette. A kvíz így nemcsak tudáspróba volt, hanem igazi közösségi élmény is.

A mozgás és a játék szintén fontos szerepet kapott a programban. Röplabdáztak a homokos pályán, zajlottak pingpongmeccsek, és a résztvevők teke- valamint bádogdobozdobójátékban is kipróbálhatták ügyességüket. A jókedvű csapatjátékok mellett külön színt vitt a programba a „parasztolimpia”, amelyet Littai Zsolt vezetett. A homokban rendezett mezítlásbas versenyek nemcsak ügyességet, hanem

egyensúlyérzéket is igényeltek – és gyorsan kiderült, hogy a nevetés ebben a versenyszámban mindenkit győztessé tesz.

Külön említést érdemel, hogy Bokros Levente, a helyi katolikus plébános is ellátogatott a rendezvényre. Jelenléte nem hivatalos jellegű volt, egyszerű résztvevőként kapcsolódott be a közösségbe, beszélgetett, együtt töltötte az időt a jelenlévőkkel, ezzel is erősítve az esemény közvetlen, emberközeli hangulatát.

A majális egyik legfontosabb üzenete talán éppen az volt, hogy egy közösség nem feltétlenül épül hosszú múltra. Ez az alkalom megmutatta, hogy közös értékek – jelen esetben egy településhez való kötődés – mentén új kapcsolatok is természetesen alakulhatnak ki. Az Angyalkert ezen a napon valódi találkozási ponttá vált, ahol a különböző háttérrel érkezők egy közösséggé formálódtak.

A nap végére világossá vált, hogy az Angyalkert nem csupán helyszíne, hanem formálója is volt ennek a találkozásnak. A közösen megélt élmények, a játék és a beszélgetések nyomán olyan közösségi élmény született, amely túlmutat egy egyszeri alkalmon. Ha a jövőben ismét összegyűlnek itt az emberek, talán már nemcsak egy rendezvényre érkeznek, hanem egy hagyomány folytatására – arra, amelynek első fejezete ezen a tavaszi napon íródott meg Cserhátszentivánon.

*Írta Cservölgyiné dr. Urbán Erika,
A fényképeket készítették: Cservölgyi Csilla,
Cservölgyiné dr. Urbán Erika,
és Staár Péter
A fényképeket összerendezte
és képaláírásokkal ellátta: Dr. Szalay Ferenc*

A meghívó

Bal oldali kép: Lázár-Staár Ágota Süti kutyájával még a kerítésen kívül. Belül a faházak, a kerítésen az ANGYALKERT felirat.
Jobb oldali kép: Nyitva az egyik kapu, ahol Stefán Tamás vidáman várja a többieket. A háttérben kevés felhő, de kék az ég.

Cservölgyi Zoli mint főszakács barátjával, Bocsor Edével, aki a szomszédja Cserhátszentivánon.

Pincepörkölt fönt a bográcsban és jobbra kitálalva a tányéron

Bal oldali kép: Az ebédlő egy részlete. Tágas tér, praktikus asztalok, kényelmes székek, boldog résztvevők.

Jobb oldali kép: Kockás ingben Littai Zsolt, az Angyalkert egyik tulajdonosa és üzemeltetője, a majális ötletgazdája. Előtérben az italok. Szemben Littai Andrea, a másik tulajdonos és üzemeltető, aki sokat dolgozott már az előkészületeken is.

*Bal oldalon: Littai Andrea tulajdonos és háziasszony vattacukrot készít, aminek nagy sikere volt.
A jobb oldali képen sorakoznak a batyus majálisra hozott sós és édes sütemények.*

Mindenkinek ízlik a finom ebéd.

Gazdag az italválaszték.

Vidám hölgyek. Még üres a tányér

Minden asztal foglalt.

Láthatóan jól érzik magukat.

A gyerekek előtt üres tányérok jelzik, hogy ízlett az étel. Desszert gyanánt gofri is volt.

Pillanatképek. A felvételeken is látszik, hogy sok résztvevője volt a hangulatos majálisnak. A jobb oldali alsó fényképen szemüvegben Bokros Levente plébános atya. Előtte szódásüveg. A fénykép is bizonyíték, hogy nem olyan pap, mint aki vizet prédikál és bort iszik.

Játékos kvíz vetélkedő. A kérdéseket összeállította Bocsor Ede és felesége Magdi, akik pedagógusok Hódmezővásárhelyen, de itt van házuk Cserhátszentivánon, ahol az év egy részét töltik.

Mi is lehet a jó válasz? Voltak tréfás, beugrató kérdések is.

A kérdések megválaszolása sok örömet, vidámságot okozott. Sokat lehetett tanulni is.

És következtek a beltéri és kültéri játékok, a vidám sportesemények

Bent: Nézőközönsége is volt az izgalmas csocsómérkőzésnek.
Felnőttek és gyerekek is élvezték a játékot.

Kint: Ping-pong, azaz asztalitenisz-mérkőzés. Bár az égen voltak felhők, eső nem zavarta a vidám eseményt.

Röplabda

A felső képeken még csak bemelegítés, a lentí felvételeken már tétre menő komoly meccs. Mindenki nyert.

Tréfás versenyek

Páros deszkafutás

Az indulásnál még mindenki talpon, de aztán jönnek az elesések.
Nem is volt olyan könnyű feladat végig futni a pályát.

A játékosok mellett a zöld gyepen kutyák is találkoztak.

Seprő hokis labdaterelő ügyességi verseny

Készül az ügyességi pálya. Littai Zsolt elhelyezi a kapukat. A színes kis kapuk alján lévő lyukakba seprőkkel kellett eljuttatni a labdát. A seprőket lelkes segítő, a 4 éves Litauszki Janka hozza.

A homokos pálya készen van. Hátérben a jurta és a Középhegy zöld dombja. Littai Zsolt ismerteti a versenyzőkkel a szabályokat. Látszik, hogy sokan vesznek részt ebben a játékban.

Indulnak a csapatok a homokos pályán. A színes labdákat a megfelelő színű kapuba kell juttatni.

Volt, aki úgy érezte, hogy mezítláb könnyebb. Nem gondolt arra, hogy Süti kutya elviszi a tornacipőjét (fenti, jobb oldali kép).

Célpadobó verseny

A feladat: Egy fém pálcára kellett a fém patkót rádobni. Kicsik és nagyok is próbálkoztak. Repült a patkó, és többször célba is talált. Jól esett a padon, napsütésben megpihenni.

Az arcokon vidámság látszik.

Az Angyalkert egy részlete belülről. Lépcsők mutatják a szintkülönbséget.

Voltak, akik kellemes pihenéssel, beszélgetéssel töltötték az időt, és volt, aki üdítőitalt fogyasztva sétált a versenyek színhelyére. A fényképeken balról: Konnerth Zita, Cservölgyi Zoltán, Lázár-Staár Ágota és a kislány Litauszki Janka.

Bal oldali kép: Littai Fanni áll a vattacukorkészítő gép mellett. Az asztalon a kék színű alsó rész felett látható tálból lehet a forgó rész által előbújtatott cukorszálakat a hurkapálcára szedni. A kis Littai Miksa (háttal) kíváncsian várja az eredményt.

Jobb oldali kép: Litauszki Janka boldogan viszi a rózsaszín finomságot.

Janka a vattacukorral, amiből nemsokára nem marad semmi, csak a pálcá.

Gyerekek Cserhátszentivánon

Aszfalt rajzot készítő gyereksereg

Cserhátszentiván lakossága, sok más kis településekhez hasonlóan, fokozatosan csökken. Érthető, hogy gyermek is alig van. Óvoda, iskola nincs már a faluban, az iskolabusz, illetve a szülők is csak egy-egy gyermeket visznek Pásztóra vagy máshova tanulni.

Ezért nagy öröm, amikor gyerekzsivaj hallatszik. Az Angyalkertben táborozók és az idelátogató unokák mellett a faluban hétvégi házzal rendelkező szülők gyermekei hétvégeken, iskolaszünetben és főleg nyáron csapatot alkotva nagy örömmel tartózkodnak, játszanak a faluban.

A húsvéti locsolkodás olyan élmény itt, ami a városokban már nincs. A különböző kirándulásokon, szervezett eseményeken a fiúk és lányok örömmel vesznek részt. Ebben a könyvben is olvasható beszámoló az októberi koszorúk készítéséről, ami az őszi iskolai szünet idején történt, s amiben gyerekek is részt vettek. A közös biciklizés, de a lányoknak a palacsintasütés is igazi élmény volt.

Amikor az Angyalkertben táborozók vagy az itt nyaraló gyerekek a babosban kialakított pályán futballoznak, messze hallatszik a játékosok hangja, főleg gólöröm idején.

Kiemelkedő esemény minden év június utolsó szombatján a Világtalálkozó, amelyen sok gyermek is részt vesz. Zeneszámok, versek előadása mellett, külön sikere van a gyermekrajz kiállításnak, amikor sor kerül a bemutatott alkotások közös megbeszélésére.

Most egy aszfalt rajzoló eseményről számolunk be, amelyen hat gyerek vett részt.

Amint a fényképeken látszik, egy csendes utcában, ahol alig van forgalom a hat gyermek nem össze-vissza külön-külön rajzolt, hanem egy megtervezett, Cserhátszentiván vonatkozású rajzot készített, amit közösen színezték ki.

Az ötletadó és előrajzoló Lakatos Artúr Frank volt. A színes krétákat Staár Petiék adták. CSERHÁT EST a felirat, mert az esti közös programra készítették a rajzot a gyerekek.

Balról: Cservölgyi Nándi, Staár Barni, Stefán Blanka, Staár Kata, Molnár Réka és Lakatos Artúr F.

Megtörtént az előrajzolás, most már a színezés következik.

Bal oldali kép: Mutatja az arányokat és az aszfalt kréták sokszínűségét.

Jobb oldali kép: Lakatos Artúr Frank megelégedetten nézi az alkotást, a közös munka eredményét.

Írták

*Konnerth Zita és
Dr.Szalay Ferenc
professor emeritus.
A fényképeket Zita készítette*

Dr. Gerhard-Kotroczó Ágnes bemutatkozó írása

Érkezésem Cserhátszentivánba

Köszönöm a lehetőséget, hogy bemutatkozhatom ebben a Sárga Könyvben.

Dr. Gerhard-Kotroczó Ágnes vagyok, ügyvéd Budapesten. 2025 decemberében kerültünk Cserhátszentivánra. Eredetileg befektetési céllal kerestem ingatlant, de amikor megláttam a palóc stílusú házat a Vörösmarty utcában, azonnal beleszerettem.

Mielőtt még megérkeztem volna, valahol mélyen már tudtam, hogy meg fogom vásárolni.

Cservölgyiné Dr. Urbán Erika kedvesen körbevezetett bennünket, és hamar otthon éreztük magunkat. Később a kutatásaim során döbrentem rá, hogy apai ágon a Kotroczó családból származom, amely a Mátraalján élt már a XIII. században. A családi legendák szerint őseink Zách Felicián korában várjobbágyként részt vettek Hollókő várának és egy közeli, ma már nem létező földvárnak a védelmében. A család később kismemesi rangot kapott, és Kotroczópuszta nevét ma is őrzi egy településrész, ami Nógrád megyében Etes és Karancslapujtő között található. Talán ezért éreztem az első pillanattól kezdve azt: megérkeztem, itthon vagyok.

Erika mutatott be férjének, Cservölgyi Zoltánnak is, mondván, hogy bármilyen kérdéssel fordulhatok hozzá. Zoltán és Erika már az első alkalommal kedves ajándékokkal érkeztek hozzánk, és hosszasan beszélgettünk a faluról, az itteni életéről. Ők ajánlották, hogy vegyem fel a kapcsolatot Konnerth Zitával, „a település egyik lelkével”.

Így is történt. Zitával gyorsan összebarátkoztunk, és hamarosan egy csodálatos húsvétot tölthettünk együtt több helyi családdal, Stefán

Tamásékkal, Lázár-Staár Ágotával, férjével Péterrel és gyermekeikkel, Barnival és Katával, valamint Zita férjével, Lakatos Abellel, fiukkal Artúrral, valamint Cservölgyi Zoltán gyermekeivel, Nándival és Szabolccsal. Molnár Gáborék gyermekei, Petra és Réka, illetve Stefán Tamás gyermekei, Áron és Blanka is hamar játszópajtásai lettek a gyermekeimnek.

Nekem két gyermekem van: a fiam Arisztid 17 éves, a kislányom, Dézi Freya júniusban lesz 12 éves. Mindketten Waldorf iskolába járnak Székesfehérvárra, ezért nagyon természetesen kapcsolódtak ehhez a nyitott, közösségi szemlélethez.

Az első közös húsvétunk felejthetetlen élmény volt. Együtt festettünk tojást a barátainkkal, én kemencében készítettem csülköt pékné módra, majd megérkeztek a férfiak fehér ingben, fekete nadrágban, kalapban — és kezdetét vette az igazi locsolkodás. Olyan ünnepet varázsoltak nekünk, amilyet ma már ritkán él át az ember.

Azóta pünkösdkor, nyári estéken és hétköznapi napokon is rendszeresen összegyűlünk. A gyerekek minden családnál megtalálták azt, ami örömet ad nekik: Zita kézműveskedéseit, az almafára mászást, a közös szabadtéri ebédeket, vacsorákat, a focipályát vagy a hosszú esti beszélgetéseket, Bokros Levente atya ihletett prédikációit.

Nagyon megszerettük ezt a házat és ezt a vidéket. Bár továbbra is működik a budapesti belvárosi ügyvédi irodám, és Velencén is van második otthonunk, de amikor csak lehet, Cserhátszentivánon töltjük az időnket. Nemcsak a táj szépsége miatt, hanem azért is, mert itt különleges embereket ismertünk meg, és valódi közösségre találtunk. Ma már úgy érzem: nem egyszerűen házat vásároltam itt, hanem otthont kaptam.

Baráti társaság házunk kertjében Cserhátszentivánon a Vörösmarty utcában. Látszik, hogy jó idő volt, a bicikli letéve, az asztalon poharak, és hogy már esteledett, mert égnek a lámpák.

Kánikulában bizony jól esik megmártózni a hűsítő vízben.

*Dr. Gerhard-Kotroczó Ágnes
Budapest-Cserhátszentiván
2026. május 28.*

Cserhátszentiván és a világháló

A modern technika, az informatika, az internet, azaz a világháló fejlődése új lehetőséget nyitott a kis falvak számára is. Cserhátszentivánon évekkel ezelőtt egyedül a vezetékes telefon állt rendelkezésre. Ha volt is valakinek mobiltelefonja, térerő hiányában nem használhatta. Nagy előrelépést jelentett, hogy most már van térerő, lehet használni az okostelefonokat és a számítógépeket, laptopokat is.

Kinyílt a világ. Óriási előny, hogy egy közösségnek, sőt magánszemélynek is lehetősége van hírt adni magáról, a közösségről. A honlapok kaput nyitnak a világra.

Cserhátszentiván első honlapját Murányi Gyula hozta létre 2008-ban, és azóta is fokozatosan fejleszti azt. A honlap gondozása, az adatok frissítése komoly feladat. Nagy érték, hogy régi adatok, események, fényképek megőrzésre kerülnek, és néhány kattintással láthatóvá válik a múlt és a jelen.

<http://www.cserhatszentivan.com>

A honlap beköszöntő mondata: Isten hozott a Cserhatszentivan.com lokálpatrióta honlapon.

A nyitó mondat egy Radnóti Miklós idézet: „*Nem tudhatom másnak e tájék mit jelent, nekem szülőházam...*”

A tartalom igen gazdag. A falu történelme, a különböző események, régi és új fényképek, a látnivalók, a világtalálkozók és az azokról szóló beszámolók, meghívók, az alapítvány hírei mind olvashatók itt. Külön érték, hogy a temetőben található sírokról, sírfeliratokról szinte katalógus-szerűen láthatók a fényképek.

Ha valaki szeretne hírt feltenni vagy megosztani valamilyen élményt, információt, az a honlap gondozójának írhat a muranyi.gyuszi@cserhatszentivan.com címre.

Időközben létrejött a falu hivatalos honlapja is:

<https://cserhatszentivan.hu>

Ezt az oldalt az önkormányzat, a polgármester gondozza. Itt jelennek meg az adatok arról, hogy kik az önkormányzat tagjai, mikor van közmeghallgatás, ahogy itt olvashatók a választási hírek is, illetve a hasznos biztonsági felhívások vagy a meghívók a falunapra és más eseményekre.

Egy másik fontos, közkedvelt honlap az Angyalkert Tábor honlapja:

<http://angyalkert-tabor.hu> E-mail: angyalkert@gmail.com

A falu idegenforgalmi értékét, ismertségét jelentősen fokozza az Angyalkert Tábor.

A honlapon olvasni lehet az árakról, a jelentkezésről, az elérhetőségről és a helyfoglalásról, de sok fénykép is látható a táborhelyről, ahogy a korábbi táborozók lelkes visszajelzéseit is megtaláljuk itt

Komoly idegenforgalmi jelentősége van

a <https://www.szentivanyivendeghazak.hu/> honlapnak, ami 2023 óta működik, s amit Péter Nikolett gondoz. A honlap a szálláshely Facebook-oldaláról is elérhető:

<https://www.facebook.com/szentivanyivendeghazak>

Örömteli, hogy a vendégek száma egyre növekszik, és nem csak nyári hónapokban, hanem valamennyi évszakban.

A Cserhátszentiváni Kisboldogasszony templomnak is van honlapja és Facebook elérhetősége.

<https://cserhatszentivan-plebania.webnode.hu>

A honlap gondozója Bokros Levente plébános

bokros.levente@gmail.com.

Tehát látható, hogy a világhálónak Cserhátszentivánon is egyre nagyobb a jelentősége. Ugyanakkor velünk maradt Gutenberg találmánya, a könyv is, így ennek a „sárga könyv” sorozatnak a jelentősége sem csökkent. Az olvasáshoz nem kell sem térerő, sem internet, de még elektromos áram sem.

*összeállította Dr. Szalay Ferenc
professor emeritus, Cserhátszentiván díszpolgára*

Cserhátszentivánért Alapítvány

Az alapítás éve: 2011

Adószám: 18216860-1-12.

Bankszámlaszám: 11710088-20001041

Székhely: 3066 Cserhátszentiván, Rákóczi út 21.

Alapító: Murányi Árpád

Kuratórium: Lord Eszter, Murányi Gyula, Dr. Szalay Ferenc. Korábbi tagok: Cservölgyi Zoltán és Sándor Józsefné

Felügyelőbizottság: Dr. Kasza Mónika, Kaszáné Berkó Katalin (könyvelő), Benkóné Turcsányi Ildikó

Senki semmilyen díjat vagy térítést nem vesz fel.

Amit eddig tettünk:

A templom és a plébánia felújítását szervezéssel, pályázatok elnyerésével (8,5 és 4 millió Ft) és több mint 2 millió Ft alapítványi pénzzel segítettük.

Létrehoztuk a plébánián Bakallár József festőművész 30 műből álló állandó kiállítását, ami később átkerült a művelődési házba. Elősegítettük a templomi oltárkép felújítását a templomszentelés 75. évfordulójára, valamint 4 db úrnapi asztalt vásároltunk összesen 340 ezer Ft értékben, a templom villanszerelését 400.000 Ft-tal támogattuk.

Az Önkormányzatot eddig 7 alkalommal támogattuk (temető, úttervezés, falunapok), összesen 827 ezer Ft értékben.

Most, 2026-ban tizenhatodik alkalommal szervezzük meg a Cserhátszentivániai Világtalálkozóját. A korábbi találkozók közül egyet alapítványi pénzből támogattunk 100 ezer forinttal, továbbá 50 ezer forinttal segítettük a parton a járműforduló kialakítását.

Segítettük a Hármaskorás rendbetételét, a cserkészkereszt újraállítását és az információs tábla elkészítését 190 ezer Ft értékben. Új tároló

állványokat készítettünk a kultúrházi Bakallár-kiállításhoz 533 ezer Ft értékben.

Forrásaink:

Mindezeket sokak nagylelkű felajánlása tette lehetővé. Százharmincöt fő támogatónk mintegy 4.021 millió Ft-ot adományozott banki, ill. alapítványi készpénz átutalási megbízással. A személyi jövedelemadó felajánlott 1%-ából 947.982 Ft-hoz jutottunk.

2026.04.30-án 156.025 Ft volt a bankszámlánkon.

Isten fizessen meg minden múltbeli és jövőbeni segítséget!

Cserhátszentiván, 2026.05.20

a Kuratórium nevében

Murányi Gyula

<http://www.cserhatszentivan.com/szentivanert/>
muranyi.gyuszi@cserhatszentivan.com

Adószám: 18216860-1-12.

Bankszámlaszám: 11710088-20001041

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondok mindazoknak, akik írásukkal, adatok közlésével, dokumentumok rendelkezésre bocsátásával vagy más módon hozzájárultak e könyv elkészítéséhez.

A könyv gazdag képanyagához fényképeket küldött Andorkó Ferenc, Baross Erzsébet, Bocsor Ede, Cservölgyi Csilla, dr. Gerhard-Kotroczó Ágnes, Konnerth Zita, Littai Andrea, Littai Zsolt, Kánya Gábor, Patyi Mária, Pál Katalin, Péter Nikolett, dr. Szalay Ferenc, Cservölgyiné dr. Urbán Erika. Köszönet érte.

Nagy öröm volt tapasztalni, hogy sokan szakítottak időt és energiát arra, hogy emlékeiket felidézzék és írásba foglalják, illetve, hogy beszámoljanak aktuális eseményekről. A szerzők nevét mindenhol feltüntettem.

Bízom abban, hogy még sokan vannak, akik a tervezett sorozat részeként megjelenő jövő évi vagy későbbi kiadványokban közkinccsé teszik azt, amit arra érdemesnek gondolnak. Külön felkérés nélkül várom a jelentkezéseket e-mailben: szalay.ferenc@semmelweis.hu

Külön köszönetet mondok Andorkó Ferencnek, aki jelentős informatikai tudásával nemcsak a képek feldolgozásában, hanem a kézirat technikai szerkesztésében is igen nagy segítségemre volt.

Takarékossági okokból a szerkesztés és a tördelés munkáját magam végeztem. A gondos lektorálást Lancz Edinának, a nyomdai kivitelezést az Europrinting nyomda munkatársainak, személy szerint Gyenes Erzsébetnek köszönöm meg.

E helyen is megköszönöm mindazoknak, akik tevékenységükkel, szellemi vagy kétféle munkájukkal, nyilvános szerepvállalásukkal, természetbeni vagy pénzadományukkal hozzájárultak a korábbi és az idei világtalálkozó megszervezéséhez és lebonyolításához.

Cserhátszentiván, 2026. június 5-én

*Dr. Szalay Ferenc professor emeritus
Cserhátszentiván díszpolgára
Budapest-Cserhátszentiván*

MEGHÍVÓ

Cserhátszentivániaiak 17. Világtalálkozója

2027. június 26., szombat

9:00 órától regisztráció, Szalay professzor sárga évkönyvének átvétele, beszélgetés

11:00 órakor Szentmise (Bokros Levente plébános), majd evangélikus áhítat a temetőben, koszorúzások, megemlékezés az izraelita temetőben

Közös ebéd. Hozott sütemények

Kalász Máté és Tamás (Gyürky unokák) autentikus népi zenéje

Gyermek és felnőtt produkciók (zene/mese/vers/...)

Gyermekrajz kiállítás értékelése

Résztevők által hozott szentiványi emlékek megnézése

Mindenkit szeretettel vár

C SERHÁTSZENTIVÁN

A rendezvény anyagilag támogatható a Cserhátszentivánért Alapítvány számláján bankátutalással (11710088-20001041) és a helyszínen az ajándékdozban elhelyezett készpénzzel.

A szervezők nevében muranyi.gyuszi@cserhatszentivan.com
06304002439. www.cserhatszentivan.com

JEGYZET

Impresszum:

Cserhátszentiván 2026.

Írta és szerkesztette:

Dr. Szalay Ferenc

Kiadó: Felabor Hungary Kft.

Felelős szerkesztő: Dr. Szalay Ferenc

Nyomda: Europrinting Budapest

ISBN 978-615-82508-0-1

A Kínából származó aranyfa vagy arany cserje (*Forzythia viridissima*), ami nem azonos az aranyvesszővel vagy aranyesővel, Cserhátszentiván egyik kertjében

Tűzliliom (*Lilium bulbiferum*)
Cserhátszentiván egyik kertjében